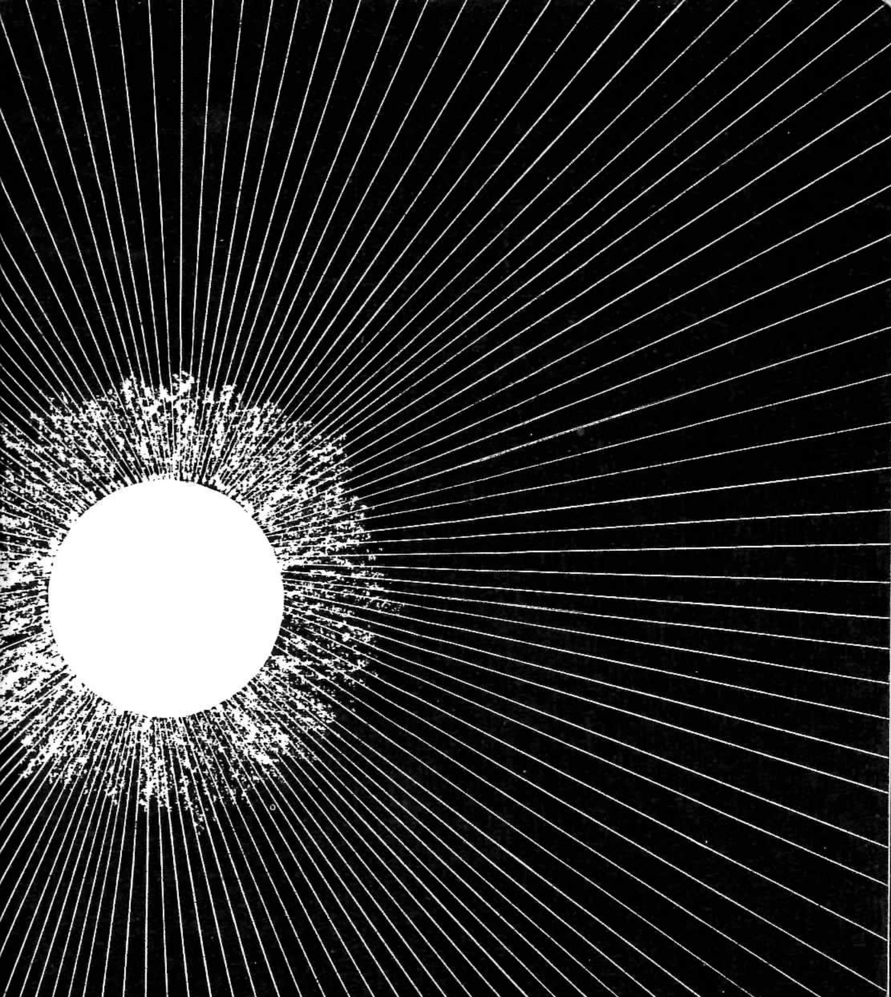

Životvorni dragulj

duhovnog života

SYMPOSION

ŽIVOTVORNI DRAGULJ
duhovnog života

SYMPOSION
BIBLIOTEKA ASKETSKO-MISTIČNIH DJELA
KNJIGA XV

Urednik
S. MARIJA OD PRESV. SRCA
(Anka Petričević)

ŽIVOTVORNI DRAGULJ
duhovnog života

Obradio p. Mihael Cukovečki, ofm

SYMPOSION
SPLIT, 1981.

ŽIVOTVORNI DRAGULJ
duhovnog života

Obradio: O. MIHAEL CUKOVEČKI, O.F.M.

Lektor i korektor:
MOPS

S dopuštenjem Nadbiskupskog ordinarijata — Split
Br. 1887/80. od 20. 8. 1980.

Izdaje i odgovara:
SAMOSTAN SV. KLARE, Končareva 29 — SPLIT

Tisak:
IGKRO »Svjetlost« Sarajevo
OOUR štamparija »Trebinje« — Trebinje

Posvećeno

SV. JOSIPU

odličnom učitelju duhovnosti

Euharistija je kršćanska tajna, otajstvo. Samo kršćanstvo je takva religija koja ima priličan broj tajni. Zato je nekima sablazan, nekima ludost..., a mnogima — sreća.

Što je religija uzvišenija, veća, božanskija, to je neiscrpljiviji, nedokučljiviji i tajnovitiji njezin sadržaj.

To se vidi po tome što sam Sin Božji i Duh Sveti dolaze da otkriju Novo, Veliko, Čudnovato; Tajnu koja je ležala sakrivena u Božjem krilu.

Istovremeno to je poseban dokaz božanskog podrijetla Osnivača kršćanstva, jer otkrivati tako uzvišene tajne ne mogu obični ljudi.

Zato svatko ima veliku radost, a ona još više raste, što je tajna (ili otajstvo) veća i sakrivenija, a on je sve dublje upoznaje.

Ono što nas uznosi jest otkrivanje svjetla koje bijaše sakriveno...

Kršćanin ne gleda s visoka one koji nisu upućeni u tajne, nego bezazleno želi da i oni postanu dionici velike milosti: spoznaje Božjih tajni, otajstava.

Tajnu radi tame, nejasnoće, nećemo odbaciti..., i naše veselje neće biti u tome da svaku tajnu razjasnimo (uklonimo svaku nejasnoću iz nje), već da

pokažemo da i sama ona slaba zraka koja blliješti iz tame jest dovoljna da nam otkrije divan sjaj tajne.

Kršćanska tajna otajstvo — jest istina koja se upoznaje tek po kršćanskoj objavi i koja se običnim razumom ne može nikako spoznati, a kada smo je po objavi postigli, ne možemo je izmjeriti pojmovima svojeg razuma...

Kada se kaže da je kršćanstvo kao cjelina tajna, onda se misli onaj viši dio, unutarnjiji, jer ima istina koje su pristupačne razumu. Te se, pristupačne, istine odnose prema višima kao tijelo prema duši, predvorje prema unutrašnjosti hrama...

Tu se jasno vidi kako ta nauka, koja oholom razumu izgleda kao strašna sablast, besmislena i nerazmršljiva zagonetka, beskrajno nadvisuje ljepotom i jasnoćom sve što razum u svojem najvišem zaletu može postići.

Osebujno područje kojim se teologija razlikuje od filozofije jest baš u nauci o tajnama — otajstvima. Tu teologija treba biti kod kuće.

Tajne ćemo razumjeti i uvidjeti njihovu divnu ljepotu i nenadmašivu vrijednost samo tada, kada ih budemo promatrali sa pravog stajališta, a to je *nadnaravno* — koje se ne da strpati u granice domaćeg razuma — ; to je stajalište vjere.

Kakva je tajna ili otajstvo Euharistija, što o njoj kaže Crkva i duboki umovi, saznat ćemo čitajući i promatrajući pažljivo sve ono što slijedi...

Ova se obrada posve prepušta mišljenju sv. Crkve.
Sastav i prijevod originalni, osim Himna sv. Tome i Uputa o štovanju Euharistijskog misterija...
Vukovar, 1979.

K r u h n a š svagdanji — Euharistiju: ljubljenoga Sina Tvoga, Gospodina našega Isusa Krista, daj nam danas...

OČENAŠ SV. FRANJE ASIŠKOG

Najsvetiji O Č E n a š : Stvoritelju, Otkupitelju, Spasitelju i Tješitelju naš.

K o j i j e s i n a n e b e s i m a : u anđelima i u svecima, rasvjetljujući ih na spoznaju, jer si Ti, Gospodine, svjetlo ; rasplamsavajući ih na ljubav, jer si Ti, Gospodine, ljubav ; stanujući u njima i ispunjavajući ih do blaženstva, jer si Ti, Gospodine, najviše dobro, vječno dobro, bez kojega nema nikakva dobra.

S v e t i s e I m e T v o j e : neka se širi znanje o Tebi, da upoznamo koja je širina Tvojih dobročinstava, duljina Tvojih obećanja, visina veličanstvenosti i dubina sudova.

D o đ i k r a l j e v s t v o T v o j e : da Ti vladaš u nama po milosti i da nam dadeš da dođemo u Tvoje kraljevstvo, gdje se Tebe jasno gleda, savršeno ljubi, gdje Tvoje društvo usrećuje, gdje se Tebe vječno uživa.

Budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji: da Te ljubimo svim srcem uvijek na Tebe misleći, cijelom dušom uvijek Tebe želeći, svim umom upravljajući sve svoje nakane na Tebe, i u svemu tražeći Tvoju čast, i svom snagom sve sile i osjećaje duše i tijela trošeći u službi Tvojoj ljubavi, a ne na drugo; i da svoje bližnje ljubimo kao sami sebe, sve privlačeći Tvojoj ljubavi prema silama, i veseleći se dobrima drugih kao svojima i u zlu sućuvstvujući i nikome ne dajući zao primjer.

Kruh naš svagdanji: ljubljenoga Sina Tvoga, Gospodina našega Isusa Krista, daj nam danas: na uspomenu i razumijevanje i poštivanje ljubavi koju je prema nama imao, i onoga što je za nas rekao, učinio i podnio.

I otpusti nam duge naše: po svojem neizrecivom milosrđu, snagom muke ljubljenoga Sina Tvojega Gospodina našega Isusa Krista i po zaslugama i zagovoru preblažene Marije Djevice i sviju Tvojih izabranika.

Kako i mi otpuštamo dužnicima našim: i što ne otpustimo potpuno, Ti nas, Gospodine, nauči da otpuštamo potpuno, da neprijatelje istinito ljubimo radi Tebe i za njih kod Tebe pobožno posredujemo, nikome ne vraćamo zlo za zlo i svima nastojimo u Tebi koristiti.

I ne uvedi nas u napast: sakrivenu ili vidljivu, iznenadnu ili nezgodnu.

Nego izbavi nas od zla: prošloga, sadašnjega i budućega. Amen.

FRANJIN POZDRAV ISUSOVOJ MAJCI

Zdravo sveta Gospo, presveta Kraljice, Bogorodice Marijo.

Ti si vječna Djevica, izabrana od najsvetijeg nebeskog Oca.

Tebe je posvetio sa najsvetijim ljubljenim Sinom i Duhom Svetim.

U Tebi je bila i jest svaka punina milosti i svako dobro.

Zdravo palačo njegova.
Zdravo svetohranište njegovo.
Zdravo kućo njegova.
Zdravo odijelo njegovo.
Zdravo službenice njegova.
Zdravo majko njegova i vi sve svete kreposti, koje se milošću i rasvjetljenjem Duha Svetoga ulijevate u srca vjernika, da od nevjernih učinite Bogu vjerne.

Sveta Marijo Djevice, nije se rodila Tebi slična na svijetu među ženama.

Kćerko i službenice najvišeg Kralja Oca nebeskog, Majko najsvetijeg Gospodina našega Isusa Krista, Zaručnice Duha Svetoga: moli za nas sa sv. Mihaelom arkanđelom, sa svima nebeskim silama i svima svetima kod svojeg najsvetijeg ljubljenog Sina, Gospodina našeg i Učitelja.

TEOLOŠKO GLEDANJE
NA
EUHARISTIJU

OTAJSTVO (TAJNA) EUHARISTIJE

Mistična bit Euharistije

Otajstvo je Euharistije najuže povezano s otajstvom Utjelovljenja. Ona se međusobno popunjuju i osvjetljuju. Njihovo poznavanje otvara put poznavanju Crkve, Sakramenata, Opravdanja i ostalih otajstava. Ona su u središtu.

Euharistija je nadnaravno, divno, sakriveno i neshvatljivo djelo Božje za ljudski razum, pravi misterij, otajstvo, tajna na najodličniji način — Mysterium per excellentiam.

Vjera uči o Euharistiji — da pod prilike kruha i vina iza svećeničke posvete (konsekracije) dolazi supstancija Tijela i Krvi Kristove mjesto naravne supstancije i tako dugo traje kako i prilike.

Nadnaravna tajna

Činjenica otajstva da se pod tuđim prilikama nalazi supstancija Tijela i Krvi Gospodnje jest apsolutno za čisti razum sakrivena, jer on naravnim načinom može supstanciju upoznati samo preko *akcidenata — pripadaka.*

Kao što se *stvarnost* prisutnosti Tijela Kristova pod sakramentalnim prilikama razumom ne može upoznati, još se u manjoj mjeri može shvatiti njezina bit. Obje su bitna značajka nadnaravne tajne . . .

Materijalno na način duhovnog

U Euharistiji postoji otajstvo u teološkom smislu, jer supstancija Tijela Kristova ne egzistira (opstoji) na svoj naravan način, nego na nadnaravan i o tom možemo imati samo analogan pojam.

Baš je u tom čudo i otajstvo, da Tijelo Kristovo ovdje egzistira tako na nadnaravan način, kao što na naravan način mogu samo supstancije sasvim druge vrste. Premda je ono po sebi materijalno, egzistira na način duhovne supstancije, ukoliko je ono, kao duša u tijelu, čitavo i nedjeljivo u cijeloj Hostiji, i u svakom dijelu iste nazočno i nepristupačno svakom osjetnom opažanju.

Ono egzistira čak analogno (slično) na način božanske Supstancije, ukoliko se nalazi supstancijalno ne samo na jednom mjestu, nego na bezbroj odijeljenih mjesta istovremeno . . .

Sakrivena veličina

Iako je izvana sakrivena veličina i slava Kristova, ipak postoje u Euharistiji, kao što su postojale i u njegovu Čovještvu, makar se to izvana nije vidjelo.

Način je prisutnosti Tijela Kristova u Euharistiji uzvišeniji nego u naravnom stanju, jer ono egzistira u Sakramentu na način viših supstancija —

duhovne i božanske. Duhovne, ukoliko je nedjeljivo i čitavo u cijeloj Hostiji i u svakom njezinom pojedinom dijelu; božanske, jer je prisutno na bezbroj mjesta, svuda gdje se zbiva pretvorba kruha.

Eminentan, nadnaravan način

Tijelo Kristovo zamjenjuje supstanciju kruha ne općenito nego na eminentan način, tj. zamjenjuje je u njezinoj savršenosti, a ne u nesavršenosti, u njezinim aktivnim ne u pasivnim svojstvima prema akcidentima. Zamjenjuje je ukoliko je Izvor, princip iz kojeg istječu akcidenti i odakle imaju postojanje, ali ne utoliko ukoliko akcidenti daju supstanciji oblik, dopunu, opremu i izgled. Samo Bog to može učiniti, koji je apsolutni Prauzrok supstancija kao i akcidenata.

Sakramentalan način Kristove egzistencije jest apsolutno nadnaravan, jer sudioništvuje načinu egzistencije najviše božanske supstancije.

Među stvorenim stvarima slika je prisutnosti Isusova Tijela u Euharistiji prisutnost duše u tijelu . . .

Baš iz toga se vidi nadnaravan i tajanstven značaj prisutnosti Tijela Kristova, što ono ovdje egzistira na viši način, kojim jedno tijelo po naravi ne može postojati, na način *duhovno — božanske supstancije.*

Duhovan način

Da se Tijelo Isusovo nalazi u Euharistiji prisutno na duhovan način, znači to, da je stvarno prisutno načinom kojim je duh prisutan na nekom mjestu.

Budući da je Tijelo Kristovo Tijelo Sina Božjega, dobiva, snagom stanovanja Božanske Osobe u sebi, jedinstvenu povlasticu da slično kao i sama Ona, ali u ograničenoj mjeri, može biti nazočno nedjeljivo i nerazdijeljeno na više mjesta i u najdubljoj dubini stvari . . .

Euharistija — Utjelovljenje — Trojstvo

Euharistija ima svoju pretpostavku i razjašnjenje u Utjelovljenju, kao ono u rađanju Sina iz Očeva krila . . .

Ta su otajstva (tajne) slične i srodne međusobno.

Sve tri nam pokazuju istog Sina Božjeg. Prva u krilu njegova vječnog Oca, kako od Njega prima svoju bît; druga u krilu Djevice, kako preko Nje dolazi na svijet; treća u krilu Crkve, kako On boravi među ljudima trajnom i sveopćom nazočnošću i s njima se sjedinjuje. Međutim, svuda je On za naravno oko našeg života i naše duše jednako sakriven. U sva tri oblika možemo Ga upoznati samo po *nadnaravnoj objavi,* samo *po vjeri u nju* i to vjeri po kojoj mi ne samo da ne shvaćamo nešto što leži izvan dohvata našeg razuma, nego moramo probiti sve granice naših naravnih pojmova . . .

Ti misteriji — otajstva ne potpadaju u metafiziku čista razuma, u filozofsku metafiziku. Oni oblikuju sustav jedne nove nadnaravne metafizike, koja se prema naravnoj odnosi gotovo jednako kao ta prema fizici . . .

Mističko značenje Euharistije općenito

Sve su kršćanske tajne međusobno povezane i jedna uvjetuje drugu. Jedna je tajna (ili otajstvo) samo karika u lancu ili član čitavog Organizma sličnih tajni. Ako se pojedina istrgne iz tog lanca i liši svog mjesta u nadnaravnom organizmu, postaje tamna, nejasna i jedva će je shvaćati slijepa vjera usprkos ozbiljnih istraživanja razuma . . .

Ako se ona stavi u taj lanac, u nadnaravan organizam, mrtvi udovi postaju živi, tamni jasni, a svjetlo i život uzajamno struje kao kroz električnu vezu.

U čemu se sastoji nadnaravni organizam kršćanskih otajstava?

U tom, da se misterij Božanstva, unutarnje saopćivanje božanske naravi, nastavi i oblikuje prema van. Nastavlja se tako, da Sin Božji uzima stvorenu ljudsku narav i nju u svojoj Osobi čini dionicom iste supstancijalne veze i jedinstva koje On sam ima s Ocem.

Ali ne samo ta jedna ljudska narav nego čitav ljudski rod mora stupiti u najtjesniju vezu s Bogom. Zbog toga se povezuje Sin Božji koji je postao Čovjek u svojem Čovještvu na najtjesniji, najsupstancijalniji način s nama u jedno Tijelo, kao što je On s Ocem jedan Duh. I kako je On sam po svojoj duhovnoj jednobitnosti s Ocem iste naravi, ima isti život s Ocem: tako hoće i nas učiniti dionicima svoje božanske naravi, po neizrecivu jedinstvu tijela, te milost i život, što ih je On u cijeloj punini primio od Oca i stavio u svoje Čovještvo, izliti na nas.

Naša veza preko sina s Ocem

Tako Sin Božji ulazi, izlazeći od svog Oca, u ljudski rod na najstvarniji, najtjesniji način, po nastavljanju svojeg vječnog izlaženja od Oca; time stupamo u najsavršeniju trajnu vezu s Ocem, kao Praizvorom božanskog života i radi toga nastaje u nama savršen otisak, snimak jedinstva Božjeg Sina s Ocem.

Naše je supstancijalno povezivanje s Bogočovjekom slika supstancijalnog jedinstva Sina s Ocem.

To je sveopća ideja nadnaravnog Organizma u koji je učlanjena Euharistija kao nužna karika cjeline...

Značenje Euharistije leži dakle u tom — da se u Njoj ispunjava, usavršava i zapečaćuje stvarno jedinstvo Božjeg Sina sa svim ljudima, da se ljudi u Nj savršeno utjelovljuju najtjesnije, najstvarnije i najsupstancijalnije, da budu dionici Njegova tijela kao i Njegovi udovi.

Pojam našeg stvarnog i supstancijalnog utjelovljenja u Krista temeljan je pojam čitavog euharistijskog misterija — otajstva. Od njega se dade najbolje slijediti odnos istog prema misteriju Trojstva, Utjelovljenja i Milosti...

Temeljan ton svega mističnog značenja Euharistije jest to što se preko nje izvršava utjelovljenje kršćanina u Krista

Jasna je i odlučna nauka sv. Pisma i Otaca da se Krist s nama u Euharistiji povezuje i postaje jedno tijelo s nama. Bitno je određenje svake hrane, da se s onim koji je uživa stopi u jednu supstancijalnu cjelinu.

Sv. Oci izričito naglašavaju da naše jedinstvo s Kristom nije samo moralno nego stvarno, fizičko, supstancijalno, te prilika, sličnost konsupstancijalnosti Sina s Ocem.

Sličnost u ženidbi

Ne radi se ovdje o sjedinjenju jednog mrtvog tijela sa živim, nego živoga sa živim, gdje jedno saopćava svoj život drugome i jedno oplođuje drugo...

Najsavršenija analogija (sličnost) za to jedinstvo tijela jest u ženidbi, koja je od Apostola prikazana kao vjeran odraz veze između Krista i Crkve i pojedinog vjernika... Mi postajemo tijelo od Njegova tijela, kao Eva od Adama.

Tijelo je Kristovo samo nepromjenljivo u Euharistiji i ne prelazi u onoga koji ga uzima, nego njega mijenja i pretvara u sebe. Ud pripada glavi kao žena mužu. On uzima nas, iako dolazi kao hrana u nas, kao trs loze.

Kao što majka hrani dijete pod srcem svojom supstancijom, tako Krist nas, pošto nas je jednom rodio za nadnaravan život.

... Ako dublje prodiremo, u nadnaravnom redu rađanje kršćanina nije izlaženje iz Krista, nego usađivanje u Njega..., dublje prodiranje u svoj Korijen, tjesnije uranjanje u svoj Izvor... tako da saopćivanje tog života osim supstancijalnog sjedinjenja izgleda gotovo kao neka anticipacija (nebeskog sjedinjenja).

Supstancijalno sjedinjavanje s Kristovim tijelom ne označava ovdje samo hranu da uzdrži rođeni život, nego i dublje utemeljenje istog u svoj korijen ...

... U Euharistiji treba naročito gledati produbljivanje i produhovljavanje općeg jedinstva koje je po Utjelovljenju odnosno po vjeri i krštenju nastalo između Bogočovjeka i čovjeka ...

S obzirom na naše stvarno utjelovljenje u Krista koje čini Euharistija, može se istinitije kazati da je *ona stvaran i sveopći nastavak i proširenje tajne Utjelovljenja.*

Euharistija proširenje Utjelovljenja

Euharistijska nazočnost Kristova sama je već odbljesak i produbljenje njegova postojanja čovjekom, kako sveti Oci vrlo često primjećuju. Pretvaranje kruha u Tijelo Kristovo silom Duha Svetoga obnova je divnog čina, po kojem je On iz krila Djevice snagom istoga Duha Svetog izvorno oblikovao svoje tijelo i primio ga u svoju Osobu. Kao što je tim činom prvi put stupio u svijet, tako se pretvorbom pomnogostručava njegova supstancijalna prisutnost dalje i dalje kroz prostor i vrijeme.

Ali ta se prisutnost umnožava samo zato da Tijelo Kristovo raste i da se raširi po udovima koje priključuje i s kojima se stapa ... U Pričesti se s pojedinim čovjekom sjedinjuje da bude s njim jedno tijelo, i na taj način Riječ u svakom čovjeku jednako iznova postaje čovjek.

Postajemo tako jedno s Kristom, da se dubokom istinitošću može reći: pripadamo Kristovoj Osobi, na neki smo način sam Krist.

Krist je Crkva (sv. Hilarije) i ima je svu u sebi po sakramentu svojeg Tijela. — Ipse enim est ecclesia, per sacramentum corporis sui universam eam continens.

S Bogom jedan duh

Ako igdje, to ovdje moramo, time što je Jedinorođeni Sin Božji u nama i mi u Njemu, postati predmet nadnaravne , beskonačno plodne Božje ljubavi, koja nas u Kristu uzima za djecu i diže u svoje krilo. Ovdje moramo biti preliveni puninom Božanstva, postati božanski, moramo imati dio na istoj slavi koju je Sin primio od Oca, kao što se po posvetnoj milosti i slavi što iz nje izlazi stvarno i događa.

Tako istinski, tako tijesno, tako stvarno moramo postati s Bogom jedan Duh kako Krist postaje s nama u Euharistiji jedno tijelo.

Po Euharistiji biva to istina, da Sin u nama nastavlja svoj život, da nas najtjesnije sjedinjuje s božanskim Izvorom istoga (života), da nam jamči njegovo postojanje i trajanje na najuzvišeniji način i svetim pečatom zaključuje i zapečaćuje naše živo jedinstvo s Bogom najčvršćom vezom.

Euharistija vodi u Presv. Trojstvo

Tajna je milosti samo oponašanje i nastavak tajne Trojstva, s kojom je ona po Utjelovljenju najuže povezana, a tako nas mora i Euharistija kao nastavak Utjelovljenja dovesti u najužu vezu s Presvetim Trojstvom.

Tako smo svi jedno, jer je u Kristu Otac, a Krist u nama...

Krist je u nama po svojem Tijelu, a mi smo u njemu, dok je s Njim ono, što smo mi u Bogu (sv. Hilarije).

Kao što je Bog Otac po naravi Božanstva uistinu u Sinu, tako je Sin Božji, Bogočovjek, po svojem Čovještvu tijela u nama, i zbog toga je posrednik Boga i čovjeka, jer se po Njemu sjedinjujemo s Bogom, a On ostajući u Ocu, ostaje i u nama.

Sama se Euharistija zove zato »communio — zajednica« na najizvrsniji način, jer je sama po sebi najtjesnija i najstvarnija veza koja čovjeka s jedne strane s Kristom i u Kristu veže s Trojstvom, a s druge strane sa svim ljudima koji blaguju Euharistiju.

Više nego posinjena djeca

Ako nas Euharistija čini supstancijalno jedno s Jedinorođenim Sinom Božjim, tada mora ne samo da uzdržava dostojanstvo i život djece Božje i po stupnjevima umnožava, nego oba savršeno i dublje utemeljuje i daje im jedan bitno viši sjaj, nego što bi inače imali.

Već smo po Utjelovljenju više od posvojene djece..., kao udovi njegova Čovještva i u odnosu prema Ocu kao Njegova vlastita čovječja narav.

Dalje, možemo kazati već s obzirom na saopćeni božanski život po milosti posvetnoj, da nismo samo od Boga posinjeni — naime na način kako se posinjenje obavlja kod ljudi — nego da smo na neki način rođeni iz Njegova krila. Ali najdublji bi elemenat rađanja, supstancijalna veza između onoga

koji rađa i onoga koji se rađa, ovdje nedostajao, kada se Sin Božji ne bi s nama sjedinio u svojoj supstanciji i nas u svoju supstanciju primio.

Oboje se događa po Utjelovljenju, a po Euharistiji nastavlja. U Euharistiji ne primamo samo život od Boga, nego ga primamo po supstancijalnom sjedinjenju s njegovim Sinom, dok postajemo kost od njegove kosti, tijelo od njegova tijela.

Da, mi stupamo s Njim u čvršću supstancijalnu vezu, nego što postoji kod ljudi između roditelja i rođenog. Ovdje se, naime, supstancijalno jedinstvo rođenjem prekida, a tamo se može i mora neprestano obnavljati i učvršćivati.

I tako živimo snagom Euharistije ne samo *iz* Boga, kao djeca iz svojih zemaljskih roditelja, nego i *u* Bogu, iz njegove supstancije i u njegovoj supstanciji. Euharistijska pričest (zajednica) s Bogom zamjenjuje istovremeno rađanje i hranjenje Božje djece.

Produbljivanje Kristove žrtve

Krist zastupa kao Glava sve udove svojeg mističnog Tijela, kad se prikazuje Bogu kao jedna beskonačno savršena i prijatna žrtva..., tako da žrtva pojedina čovjeka, uključena u Bogočovjekovu, vrijedi kao beskrajno skupocjena i prijatna pred Bogom.

Kao što Krist nastavlja, kao Glava u svojim udovima, svoj božanski život, tako mora u njima nastaviti i svoju božansku žrtvu.

... Budući da mi, po tom blagovanju utjelovljeni u Uskrsno Janje, postajemo jedna cjelina, jedno tijelo s Njim, postajemo također i jedna žrtva, s Njim sjedinjeni tako tijesno i tako stvarno, kako se samo dade zamisliti.

Doista smo, dakle, i dionici na neizmjernoj proslavi koju Sin Božji daje svojem Ocu, i Bog prima od nas tu proslavu, jer Mu prinosimo Krista kao svoju Glavu, a Krist stanujući u nama prinosi Ocu nas kao svoje udove.

Vremenska proslava proširenje vječne

Uzvišenost se ove proslave upoznaje onda kada se uvidi da je proslava, koju je Bogočovjek prinio, nastavak i proširenje one beskrajne proslave koju Bog prima ne kao Stvoritelj, nego kao Otac u svojem krilu od Sina, koji mu je po biti jednak. Ona se može od stvorova nasljedovati, ako je po milosti pozvana na dioništvo naravi, dostojanstva i ljubavi Božjeg Sina. Ali se nastavlja i proširuje samo tada kada je obdaren milošću stvor utjelovljen u Sina Božjeg.

Povezanost triju Tajni (Misterija)

Euharistija je, dakle, najtjesnije povezana s otajstvom Utjelovljenja i Presv. Trojstva. Ta se tri otajstva međusobno uvjetuju i popunjuju . . .

Njihovo golemo značenje proizilazi iz toga da čovjeka čine sudionikom božanske naravi i time ga nadnaravnim načinom čine blaženim, a Boga na nadnaravan način slave.

One su supstancijalne objave beskonačne, nadnaravne, božanske Ljubavi, koja izlijeva božansku supstanciju u Sina, Sina u jednu ljudsku narav, i tako pobožanstvenu ljudsku narav supstancijalno u čitav ljudski rod, da privede čovjeka struji božanske slave i blaženstva.

A koliko se božanska Ljubav na najsupstancijalniji način iz krila Očeva izlijeva, toliko se mora beskrajna proslava Istoga, na jednako stvaran način, u preobrnutu redu k Njemu povratiti.

Ljudski se rod mora supstancijalno sa svojom Glavom sjediniti, njegova Glava mora biti supstancijalno jedno s vječnom Riječi, da se sve stvorenje slije divno povezano u taj himan, u kojem beskrajna Očeva Riječ naviješta Njegovu veličinu i slavu.

Bit i značenje pretvorbe

Tijelo Kristovo nije povezano s kruhom kao svojim nosiocem, nije u kruhu, nego se nalazi na mjestu supstancije kruha pod prilikama istog nazočno.

Ne prelazi jedna supstancija u drugu. Prisutnost se Tijela Kristova ostvaruje u obliku dovođenja (adductio) istog s neba na oltar (dakako tako da ono ne bude s neba udaljeno), a ne u obliku reprodukcije istog iz kruha.

Po izražavanju Crkve koje nam je osobito sv. Grgur Niški izložio, Euharistijsku pretvorbu kruha u Tijelo Kristovo treba shvatiti slično kao onu po kojoj se kruh, koga je Krist blagovao u svom zemaljskom životu, pretvorio u njegovo tijelo. Kao što se posljednje događalo po naravnoj tjelesnoj toplini i životnoj snazi, tako se događa prvo po nadnaravnu duhovnu žaru i životnoj snazi božanskog Duha Kristova, »calor Verbi — toplina Riječi«, koji je pripravio i prvo postojanje njegova tijela u krilu Djevice.

U pretvorbi se kruha pretvara naše tijelo u Kristovo

Da naša tijela budu primljena u Njegovo Tijelo i da s istim sjedinjena postanu jedno tijelo, čini On kruh, koji po prirodi može i treba postati s nama jedno tijelo, po pretvorbi svojim tijelom; da se naša tijela žarom Duha Svetoga stope s njegovim, pretapa On istim žarom hranu našeg tijela u svoje tijelo.

Virtualno smo već, po pretvorbi kruha u Tijelo Kristovo, primljeni u isto, jer kruh predstavlja tijela, kojima je hrana i koja ga trebaju primiti u svoju supstanciju; u kruhu se kao životnom elementu našeg tijela pretvara na neki način samo naše tijelo u tijelo Kristovo . . .

Pretvorba kruha proizvodi preobrazbu mistična Tijela Kristova

. . . Isti se odnos pokazuje, ako promatramo pretvorbu u odnosu na dvostruko značenje samog Utjelovljenja.. Dvostruko: prvo saopćivanje života i slave Glave udovima, drugo, ujedinjenje udova s Glavom u jednu žrtvu, koja je Bogu beskonačno draga.

U oba odnosa, pretvorba kruha u pravo tijelo Kristovo proizvodi i oblikuje nadnaravnu i izvanredno divnu preobrazbu mističnog tijela Kristova, po sličnosti istog njegovoj Glavi, preobrazbu koja je najsjajniji odsjev, najslavnija objava i razvitak onog prvog čuda i jedina može opravdati njegovo postojanje.

Odnos pretvorbe na saopćivanje života Glave udovima

Pretvorba naše duhovne supstancije nije nikako takva da bi ona izgubila najbitniju bit; nije to nikakvo uništenje već proslava iste i preobrazba iz sjaja u sjaj, dok nas isti Duh Sveti iz zemaljskog čovjeka čini nebeskim i božanskim, koji pretvara na oltaru zemaljski kruh u nebeski.

Kao što nas taj Duh Sveti svojom božanskom Vatrom na temelju pretvorbe, ne samo moralno nego i »naravno«, kako se sveti Oci izražavaju, tj. bitno stapa s Kristom u jedno tijelo: tako On čini u našoj nutrini, na istom temelju, ne samo moralni preokret ili neki nov pravni odnos prema Bogu, već sasvim stvarnu fizičku sličnost i sjedinjenje iste s Bogom.

Naša duša prima po milosti višu narav, i po svojim se svojstvima, svojim silama i svojoj djelatnosti preobražava u sliku božanske naravi te uzdiže k beskonačno višem životu, i, po nauci Otaca, u izvjesnom pravom smislu pobožanstvenjuje. Zato je ta pretvorba uistinu divna i jedno od najvećih i najtajnovitijih djela Božjih, kao što teolozi obično uče o opravdavanju.

Ona, dakle, nalazi odgovarajući ideal u onoj pretvorbi po kojoj supstancija kruha uništenjem vlastita bitka prelazi u beskrajno višu i savršeniju supstanciju tijela Kristova.

Tu moramo vidjeti kako moćno, kako duboko i bezgranično zahvaća božanska Ljubav u krug svojeg stvorenja, da ga uzdigne iz njegove niskoće i da ga potpuno na neki način u njegovoj najunutarnijoj biti svojim božanskim ognjem sažeže.

Sva naime stvorena narav, duhovna kao i materijalna, uzdiše, kako kaže Apostol, za svojim otkupljenjem i proslavom, a pomilovani, od Boga kao djeca preuzeti ljudi, moraju dušom i tijelom, prožeti božanskom vatrom, kao kap vode u struju vina biti posve u Boga preuzeti, a sva njihova naravna slabost i niskost mora, po riječima istog Apostola, biti upijena, da Bog bude sve u svemu.

Pretvorba i kruha i čovjeka jest prava, ali nutarnja i skrivena

Kako se prema tome čovjek po duši i tijelu mora hraniti ne za naravan nego za nadnaravan život, tako mora i kruh, koji ga ima hraniti za vječan život, ne po vanjštini nego po biti (supstanciji) biti nebeski; to jedino može biti samo pravo tijelo životvornog Sina Božjega, koji je, kako to sam veli, a sveti Oci bezbroj puta ponavljaju, za čitav ljudski rod sjeme besmrtnosti, »nepokvarenost« vječnog i nadnaravnog života.

Kažemo: po supstanciji, jer prividno i po vanjskom izgledu taj nebeski kruh mora ostati sličan zemaljskom i naravnom, kao što i nadnaravna pretvorba čovjeka u ovom vremenu jest prava i temeljita, ali ipak prije svega samo nutarnja i sakrivena.

Ona zahvaća prije svega doista dušu samo u njezinu duhovnu dijelu, a ne tijelo i osjetan život; »mi smo već uistinu djeca Božja«, iznutra smo, »po nutarnjem čovjeku«, preobraženi u Boga, ali »još se nije pokazalo što ćemo biti«, i radi toga smo po vanjskom čovjeku kao drugi naravni ljudi . . .

Nije kruh nego Kristovo tijelo pravi žrtveni dar

Samo se tada čini da se žrtva Kristova kao iz krila Crkve diže Bogu, kad njegovo žrtveno Tijelo nije samo u Crkvu uvedeno nego je po pretvorbi od Crkve prikazana kruha uzeto iz njezinih žrtvenih darova; i samo tada prinosi Crkva samu sebe Bogu u Kristovu tijelu, kada kruh, koji kao najplemenitija hrana njezinih udova, zastupa tijela istih, pretvara u Kristovo tijelo i po toj konsekraciji (posveti) kruha predaje i posvećuje svoje udove Bogu.

Nije kruh, nego Kristovo tijelo pravi žrtveni dar Crkve, kao i samog Krista. Ali to tijelo postaje tek time prava žrtva Crkve, što ga Crkva iz sebe same, po pretvorbi kruha u Nj, Bogu prinosi i po istoj pretvorbi svjedoči i prikazuje svoje predanje Bogu . . .

Značenje i obrazloženje mističnog načina postojanja Kristova tijela u Euharistiji

Na trostruki način egzistira Kristovo tijelo u Euharistiji: na duhovan, božanski i sakramentalni. Ili bolje rečeno: na božansko-duhovni, i na božansko-sakramentalni.

Što znači božansko-duhovni način postojanja Tijela i Krvi Kristove?

Vidjeli smo da Krist mora u Euharistiji nastupiti kao nadnaravna Glava ljudstva, po kojoj se ono treba pobožanstveniti i ujediniti u jednu veliku žrtvu na čast Božju.

Kao nadnaravna Glava Krist mora biti prije svega počelo stvarnog jedinstva za svoje udove. Mora biti stvarno i supstancijalno u svima, a da se ne odijeli od sama sebe; mora prema tome postojati na takav način, da može, kao duša u sve dijelove tijela, ne samo snagom, nego i supstancijom nepodijeljeno, unići u sve udove svojeg mističnog Tijela.

I kako se On zbog toga nalazi čitav i nerazdijeljen u mnogim različitim Hostijama, tako i naravno ne može u svakom pojedinom biti podvrgnut granicama prostora i protežnosti, toliko manje, koliko mora u svakom pojedinom s kojim se u Hostiji sjedinjuje jednako biti počelo jedinstva i prema tome prožeti i obujmiti čitavo njegovo biće.

Kao što se u naravnom tijelu pojedini djelovi za sebe i međusobno povezuju jednim višim duhovnim počelom: tako mora i Kristovo tijelo, da nas kao Organ Božanstva dovede u nadnaravno jedinstvo sa sobom samim i međusobno istom snagom Božanstva, kojom nas sebi privezuje, posjedovati nadnaravno duhovno jedinstvo i to takvo da povezuje najveću nedjeljivost sa najvećom protežnosti.

Odjednom mora sačuvati svoju tjelesnu supstanciju, jer treba sve ljude sjediniti u jedno tijelo, a ne formalno u jedan duh. U jedan nas duh sjedinjava Duh Božji koji u nama stanuje, to je Duh Kristov; a budući da Duh Kristov piri samo u njegovu Tijelu, moramo biti jedno s tim Tijelom da primimo snagu koja u njemu živi i djeluje.

Kristovo Tijelo duhovna hrana

A što da proizvede ta snaga u nama? Mora čitavo naše biće produhoviti i pobožanstveniti, mora nas promijeniti i proslaviti. Kristovo Tijelo mora za nas biti duhovna hrana i zato treba na duhovan način postojati u Euharistiji.

Što to znači: Kristovo nam Tijelo mora biti duhovna hrana? Da li se time njegovo materijalno biće ili njegova supstancijalna prisutnost isključuju, kako misle racionalisti? Ni najmanje.

Znači da je Ono hrana ne samo za naš tjelesni nego osobito za duhovan život.

Znači da se Ono, dok nas oživljava, ne odnosi prema nama kao čisto materijalno jelo što pruža samo životnu tvar i zbog toga se pretvara u onog koji ga blaguje, nego kao duša koja tijelo, u koje ulazi, proniče i oživljava, ne prelazi u nj, nego vlada njime: kao što svjetlo hrani naše oko dok mu utiskuje slike i predmete od kojih odsijava; kao što se vatra prima željeza ne da u nj prijeđe nego da ga promijeni u sebe i da mu saopći svoja svojstva . . .

Tijelo Kristovo nosilac Božanstva

Tijelo Kristovo, čitavo Čovještvo Kristovo nije zapravo duša našeg nadnaravnog života, ni svjetlo ni vatra, po kojima se proslavljujemo i preobražavamo u nadnaravnu Božju sliku.

Zbog hipostatskog sjedinjenja sa Sinom Božjim stanuje u njemu snaga Božanstva što oživljava, produhovljava i pobožanstvenjuje; ali kao organ Božanstva i ono oživljava, produhovljava i pobožanstvenjuje. Ono je nosilac božanske životne snage, božanskog svjetla i božanske vatre i upravo kao takvo mora nas hraniti u Euharistiji.

Ipak nije ono zato manje istinita i supstancijalna naša hrana kao prirodno jelo, nego još beskonačno više, dok nam se ništa manje ne približava nego ono, ali nas na beskrajno viši način oživljava i osvježava . . .

Tijelo nas Kristovo hrani na duhovan način, dok izravno zahvaća naš duh, kao organ najviše duhovne, i koja produhovljava, snage; ne samo naše tijelo, pretvaranjem u sebe, a ne prelaženjem u nas . . .

Kruh s neba

Židovima, koji su zahtijevali od Spasitelja kruh s neba, kao što je Mojsije dao, odgovorio je Isus da im On daje *pravi kruh s neba,* kruh, naime, kojemu je màna bila samo besadržajna slika, kruh, koji treba ljude stvarno hraniti po sili što u njemu stanuje, za nebeski i neprolazan život.

On sam kaže, da je taj kruh, koji je uistinu sišao s neba, iz Božjeg krila i radi toga i sadrži u sebi životnu snagu, doista nebeski kruh.

Na Božanstvu Kristovu, na njegovu izlasku iz krila Nebeskog Oca, čime je ujedno dan njegov nadnaravan izlazak iz krila Djevice i bila isključena ovisnost o ljudskom ocu, *počiva nebeska snaga hrane istog,* glavni uslov da on bude nebeski kruh.

Nenadoknadiva važnost vjere

Neki su Židovi poricali njegovo Božanstvo, poricali su njegov izlazak iz Božjeg očinskog krila i smatrali Ga običnim čovječjim sinom, sinom Josipovim. Poricali su, dakle, da je On pravi nebeski kruh.

Koliko Isus više naglašava da On to jest, toliko više zahtijeva od njih da *to moraju vjerovati;* pokazuje im da je *ta vjera nužna* kako bi se silom toga kruha hranili, i da je ona jednako *Očev dar,* kao kruh, koji im je Otac dao u svom Sinu.

Nesmetan nevjerom Židova, koja se pripisuje samo njihovoj tvrdoglavosti, nastavlja objašnjavati tajnu nebeskog kruha, navodi način kojim želi da se dade kao kruh vječnoga života, te izjavljuje da se On jednako u svojem tijelu i krvi daje nama za hranu.

Po njegovu tijelu treba da se sjedinimo s Njegovom Osobom, po Njegovoj Osobi s njegovim Ocem, da tako živimo od Njega kao što On živi od Oca.

Ovo su Židovi htjeli još manje vjerovati. »Tvrd je ovo govor i tko ga može slušati«. Govor im se predstavlja tvrd, jer su vjerovali da će im Krist dati svoje tijelo i krv na tjelesan i krvni način.

Razlog zbog kojeg su ustrajali u takvim mislima i nisu se mogli uzdići nad njih, leži u tom što Židovi *nisu baš ništa,* a kolebljivi učenici *samo slabo, vjerovali* u Kristovo Božanstvo.

Da su oni u Nj čvrsto vjerovali kao Petar, tada bi i oni mogli Božjom milošću uvidjeti, kao i on, da tijelo i krv Kristova *nemaju* svoju *hranidbenu* snagu po njegovoj *tjelesnoj* naravi, nego po *Božanstvu,* koje u njemu stanuje te da se ni ne misli na tjelesno blagovanje.

Duh hrani

Isus s te strane odgovara, ne obilazi uzrok zablude, još mnogo manje nateže svoje riječi na neko samo idealno uživanje svoga tijela i krvi po vjeri;

zahvaća zabludu u korijenu: — Duh je, kaže On, koji oživljava, tijelo ne koristi ništa, *riječi* koje sam rekao, jesu duh i život, tj. moje tijelo, kao čisto tijelo ne može vam ništa koristiti, ne oživljava ono time da bude raskidano i blagovano, već *po Duhu*, po *Božanskoj snazi* koja u njemu stanuje.

Ne oživljava kao mrtvo i krvavo, nego kao živo, Duhom Božjim proniknuto tijelo; u odnosu na tu oživljujuću duhovnu sliku koja stanuje u mojem tijelu, treba razumjeti moje riječi o tijelu . . .

Duhovna žrtva

Ali ne mora se Krist kao duhovna hrana naših duša i cijelog našeg bića s nama u Euharistiji samo sjediniti; On mora također u našoj sredini biti duhovna žrtva Bogu, i sjedinivši se s nama, uključiti nas u tu duhovnu žrtvu.

Radi toga mora ponovno u Euharistiji postojati na duhovan način.

Svećeništvo je Kristovo, po nauci Apostola, svećeništvo po redu Melkisedekovu, ne po redu tjelesne zapovijedi, već po sili neraspadljiva života.

Novi se veliki Svećenik morao sam predati smrti kao žrtveno janje; ali nije smio u smrti propasti; kao što je svoj život predao, tako ga je mogao i trebao vlastitom snagom uzeti natrag. Zatim, neprestano pred Božjim prijestoljem stajati živ kao svećenik i kao žrtva, da snagom svoje smrti vodi ljude od smrti životu.

Već je žrtva na križu bila više duhovna nego tjelesna: jer se Krist po Duhu Svetom neokaljan Bogu prikazao . . . , jer njegovo tijelo nije bilo samo

tijelo, nego je mirisalo (bilo prožeto) duhovnim dostojanstvom i Božanstvom onoga kome je pripadalo.

Toliko je više tijelo Kristovo moralo postati duhovna žrtva, pošto mora da stoji pred Božjim očima ubijeno janje, kao vječna paljenica, što vječno sagorijeva ognjem Duha Svetoga, pobijedivši smrt . . .

Tijelo Kristovo žrtva ognjem Duha Svetoga

I ovdje na zemlji mora Kristovo tijelo, produhovljeno i pobožanstvenjeno, postati predmet žrtve, jer se u krilu ljudstva treba prinositi na bezbrojnim mjestima u sva vremena, i po stvarnoj vezi s pojedincima mora se s njima stopiti u veliku žrtvu paljenicu . . .

Tijelo je Kristovo u Euharistiji prisutno i prinosi se kao žrtva Crkve žarom Duha Svetoga koji uništava kruh, i upravo ovdje treba objaviti dragocjenost vrijednosti koju ono posjeduje hipostatskim sjedinjenjem sa Sinom i Duhom Svetim, saopćujući duhovne milosti stečene u svojem žrtvovanju i uskrsnuću.

Na križu se moralo žrtvovati u svojoj zemaljskoj naravi, jer inače nije moglo trpjeti; kod Uskrsnuća se moralo proslaviti da dovrši na sebi žrtvu paljenicu.

A u Euharistiji treba, kao po smrti i uskrsnuću dovršena žrtva paljenica, snagom koja je u njega prodrla, postati vrijednošću u krilu otkupljena ljudstva. Njegova se snaga i vrijednost sastoje u »mirisu« Božanstva, Duhu Svetom, koji proniče i izlazi iz svojeg nosioca . . .

Duhovna žrtva duše

Tijelo Kristovo... prikazuje ne samo vanjsku tjelesnu žrtvu nego mora preoblikovati i izvršiti duhovno žrtvovanje naše duše.

Hipostatskim sjedinjenjem pobožanstvenjeno, napojeno Duhom Svetim, treba u nama probuditi pravi duhovni osjećaj žrtve; izliti u naše duše razarajući plamen ljubavi; iz njega moramo crpsti snagu da svoje duše žrtvujemo Bogu i u vezi s njim, koje počiva u krilu Božanstva, prinijeti svoje duše pred Božje prijestolje kao dostojnu i mirisnu žrtvu...

Duhovna žrtva tijela

U vezi s Kristovom žrtvom moramo konačno ne samo duše nego i svoja tijela prinijeti Bogu kao žrtvu. Ali i žrtva našeg tijela mora ovdje postati duhovna žrtva, utoliko duhovna,

a) ukoliko se duh sa svojim tijelom žrtvuje,

b) jer naše tijelo može samo tako da prestane biti tjelesno i da se dade prožeti, ovladati i očistiti duhom, biti Bogu ugodna žrtva.

c) Ipak i to produhovljavanje samo je tada žrtva Bogu doista ugodna, ako bude i tijelo, kao i duša, po Duhu Svetom posvećeno i preobraženo...

Tijelo je Kristovo, dakle, u Euharistiji duhovno jelo i duhovna žrtva, duhovno snagom Božanstva koje u njemu stanuje, duhovno po svojem djelovanju na našu dušu i naše tijelo, duhovno zbog toga i u načinu svojeg postojanja i supstancijalne prisutnosti.

U Euharistiji i nevidljivo i vidljivo

Kada bi tijelo Kristovo samo na taj duhovan način za nas postojalo i s nama se sjedinjavalo, bili bi u tom doduše bitni uvjeti njegova sjedinjenja s nama i njegove stvarnosti u nama ispunjeni: ali bi njegovi odnosi prema nama bili također sasvim nutarnji, sasvim duhovni, nevezani vanjskom, naravnom vezom; njegovo jedinstvo s nama ne bi imalo značaj vanjskog tjelesnog jedinstva, koje služi kao nosilac i izražaj duhovnog.

Ali upravo to je neophodan momenat u organizmu utemeljenu po Utjelovljenju. Euharistija mora biti nastavak Utjelovljenja. Kao što se u njemu Sin Božji zaodjeo naravnim i vidljivim tijelom, da pokaže izvana a ujedno i saopći s nama namjeravano jedinstvo: tako ne smije kod ispunjenja tog jedinstva njegovo tijelo biti posve lišeno sfere naravnog i vidljivog; i ako On kod toga sam po sebi nastupa u duhovnu obliku, mora se nama pokazati pod nekim, od njega uzetim, vanjskim prenosnikom i slikom.

Na tom počiva sakramentalni način postojanja Kristova tijela u Euharistiji.

Kao što se u duhovnom uzdižuća i proslavljujuća snaga Utjelovljenja nastavlja i usavršava, tako se u ovom izražava veza između nevidljivog Božanskog sa vidljivim ljudskim, koju smo vidjeli kod Utjelovljenja.

Sakramentalni je način postojanja Tijela Kristova prvi član u bogatom sakramentalnom organizmu u kojem se nastavlja Utjelovljenje.

Tajanstveno značenje blagovanja Euharistije

Ono čime se mi zapravo hranimo i nasićujemo jest božanska snaga Riječi koja stanuje u Tijelu Kristovu.

Ali ako se Riječ, da nas oživi, s nama sjedinjuje na tako divan način svojim Tijelom, moramo zaključiti, da se Ona u svojem Božanstvu na sličan način sjedinjuje s dušom, kao što se u svojem tijelu i krvi sjedinjuje s tijelom.

Blagovanje ljudskog tijela i krvi Bogočovjeka stvaran je sakramenat, tj. slika i sredstvo (organ) za blagovanje tijela i krvi njegova Božanstva, da se tako izrazim.

Što je za tijelo jelo i piće, to je za dušu svjetlo istine i slave te žarka struja ljubavi; i kod Krista odgovara njegovo čovječje tijelo svijetlom zastoru slave, kojim je zastrt u svojem božanskom Biću, struji njegova ljudska krv života i ljubavi što kljuća iz njegova božanskog Srca.

Tako blagovanjem njegova Tijela bivamo rasvijetljeni svjetlom vječne istine, proslavljeni i preobraženi od njezine slave, a u njegovoj se krvi izlijeva u naša srca struja vječnog života i božanske ljubavi.

Po božanskoj sili koja stanuje u Tijelu našeg Gospodina preobražavamo se po duši u sliku njegove božanske slave, a po tijelu u sliku njegova vlastitog proslavljena Tijela, kao što se po sili Duha Svetog, koja teče u njegovoj krvi, naša duša i tijelo ispunjuju božanskim neprolaznim životom.

Jednako stvarno, kao što se tjelesno hranimo jelom i pićem, hranom koja je jednorodna našem tijelu, hranimo se i napajamo ovdje u našoj duši puninom Božanstva, i to tako da naš život postaje jednorodan Božanstvu, dakle božanski.

Euharistija jamstvo punine božanskog života

Doklegod se to blagovanje Božanstva pojavljuje privezano na organ sakramenta i preko njega saopćivano, božanski je život koji iz njega izlazi samo početnički i u klici.

Ali isti je sakramenat nama istovremeno zalog i jamstvo, da će se ta klica jednom razviti u punom sjaju, da će nas Riječ puninom svojeg svjetla prosjajiti i preobraziti i sasvim preplaviti i natopiti strujom svoje ljubavi i svojeg života, tako da naš život sine u spoznaji i ljubavi kao puni izražaj i izljev božanskog života.

Ali u tom Tijelu i po njemu ulazi u nas nosilac istog, Jedinorođeni Sin Božji, da se nama osobno preda u posjed sa svim što jest.

I baš to supstancijalno posjedovanje i blagovanje jedne Božanske Osobe jest ono što čini otajstvo Euharistije iznad svega ljupkim i punim miline.

Ako nas je Bog pozvao na tako uzvišeno hranjenje supstancijom svojeg Božanstva, tada shvaćamo zašto nam predaje i stavlja u nas u Euharistiji supstanciju svojeg Čovještva.

Blagovanje je Euharistije ponovno samo tip i zalog nama obećana uživanja Božanstva.

Euharistija je samo mlijeko, u koje se promijenio nebeski Kruh vječnoga života u Marijinu krilu, da se snizi do naše slabosti te nas pripravi tako za uživanje sebe u svojoj naravnoj veličini ... (Misao sv. Augustina).

Ili malo drukčije: Sama Euharistija je samo mlijeko u kojem se božanska hrana priljubljuje našoj sadašnjoj snazi shvaćanja, da nam se jednoć dade u čitavoj svojoj veličini...

Veza Euharistije s ostalim otajstvima, osobito sa poslanjem Duha Svetoga

Preko Euharistije primamo sav onaj tajnovit i neiskazano divan život Presv. Trojstva i po njoj dolazimo u vezu s otajstvima Utjelovljenja, Milosti, Crkve...

Ona je prije svega ispunjenje ovostranog poslanja Sina, koji se s nama preko nje najsavršenije sjedinjuje, ne samo da nam dade moć da budemo Božja djeca, nego da se s nama stopi u jednog Božjeg Sina.

Jednako vidimo ovdje najstvarnije i najtjesnije poslanje Duha Svetoga. On je kao Duh Sina najstvarnije povezan s njegovim Tijelom, u njemu počiva i stanuje i u tom se tijelu s nama sjedinjuje, saopćava i daje kao vlasništvo.

Iz Tijela Riječi upijamo Duha Svetoga. On izlazi iz grudiju, iz Srca Riječi te se izlijeva kao krv iz srca u ostale udove, iz stvarnog tijela Riječi u udove njegova mističnog tijela s kojim je supstancijalno povezano.

U Euharistiji se vidi razlika izlaska Sina od izlaska Duha Svetoga

I razlika izlaska Sina od izlaska Duha Svetoga izražena je u Euharistijskim prilikama. Prilika vina kao simbol krvi, svojom tečnosti, svojim vatrenim žarom, svojim jednako snažnim i ljupkim mirisom, svojom snagom koja osvježava i oživljava, predstavlja nam Duha Svetoga kojega je izlazak izviranje iz Srca Oca i Sina, a poslanje izljev, koji je sam u sebi struja i miris božanskog života.

Predstavlja nam ga kao vino koje izvire iz Riječi kao iz božanskog Grozda, vino žarke ljubavi, svježine, života, opojna blaženstva, koje se u presv. Krvi izlijeva na svijet, koja iz ljudskog Srca Riječi biva istisnuta silom njegove ljubavi i sada se u toj krvi ulijeva u nas.

Euharistija nas veže pojedinačno i međusobno

Da dođemo u jedinstvo s Bogom i međusobno..., da s tijelima i dušama dođemo i povežemo se u jedno, izmislio je Krist, po odluci Oca, osobit način... Po mističkom dioništvu — communio, zajednica, pričest — na jednom tijelu, naime, njegovom, čini vjernike jednim tijelom sa sobom i međusobno: — Dok imamo dio na jednom kruhu, postajemo svi jedno tijelo. — 1. Kor. 10, 17.

Povezanost Otajstava (kršć. tajni)

Tako vidimo tri otajstva: Trojstva, Utjelovljenja i Euharistije skladno međusobno povezana. Ona predstavljaju tri vrste nadnaravnog najstvarnijeg jedinstva:

— Božanskih Osoba međusobno po istovjetnosti naravi,

— Druge Osobe s njezinom primljenom čovječjom naravi,

— Jedinstvo Kristova Čovještva s ostalim ljudima.

Drugo i treće jedinstvo posredna su sredstva po kojima treba da se uzdignemo otajstvom milosti Duha Svetoga u duhovno jedinstvo s Bogom.

E u h a r i s t i j a

u meni

Ž i v I z v o r

Od Trojstva do Euharistije, od Euharistije do Trojstva

Ja sam Put : hodajte u Meni.
Ja sam Istina : promatrajte Me.
Ja sam Život : živite po Meni.

Čitavo Kristovo otajstvo konačno svršava, po Utjelovljenju i Otkupljenju, u Pričesti. Od Trojstvenih vrhunaca, utjelovljena Riječ silazi čovjeku u Euharistiji, da se po Pričesti čovjek uzdigne do svojeg posljednjeg cilja, božanstvenog Trojstva.

Od Trojstva do Pričesti: takav je put kojim prolazi Krist, da ispuni posao na širenju božanskog života. Put koji se spušta od božanske ljubavi čovjeku, kojeg želi spasiti.

Od Pričesti do Trojstva: takav je put što ga zajedno s Kristom, koji je postao njegov putni sudrug, očišćen i ojačan čovjek, mora proputovati, da uđe u dioništvo beskrajnih dobara. Put koji se uspinje od čovjekove ljubavi Bogu, koji ga privlači neiscrpivoj sreći blažena gledanja.

Euharistija — Pričest daje nam čitava Isusa

U Pričesti se sjedinjujemo s Isusom slično kao što je njegovo sveto Čovještvo sjedinjeno s Riječju.

Njegov život i naš ostaju odijeljeni, kao naša duša i njegova duša..., ali nastaje neuporedivo jedinstvo ljubavi.

O tom sjedinjenju ili jedinstvu Crkveni Oci prave zapanjujuće poredbe: — Bacite rastavljeni vosak u drugi vosak: proniču se potpuno... — Naše srce, misli, volja, ljubav..., postaju Isusovi, a sve njegovo naše.

Isus je čitav naš. Kao Bog, kao Čovjek; sve milosti njegova Čovještva, sve dragocjenosti njegova Božanstva — neshvatljivo bogatstvo Kristovo...

»Pričest sipa u nas sadašnji, nebeski i proslavljeni život njegova Čovještva, njegova srca, njegove duše. To je ljepota koja ubija ljudsku riječ, beskrajno veselje, uzvišeno svjetlo...«, veli bl. Anđela Folinjska.

Ali, Isus dolazi i kao Bog. Primamo njegov božanski život. Njegov život kao Riječi, kao jedina Očeva Sina. Od sve vječnosti Otac daje Sinu potpuno sve što ima: život, znanje, ljubav, radost..., bez mjere, granice, zastoja..., i prestanka. Ja živim od Oca, veli Isus. I to je — u Pričesti — naše...

U Pričesti se povezujemo sa Presv. Trojstvom

Kada se u Euharistiji sjedinimo s Isusom, tu je i Njegov Otac i Duh Sveti. U srcu pričesnika nalazi se Presv. Trojstvo. »Ja sam u Ocu, moj Otac je u meni«. »Ako me netko ljubi, ljubit će ga moj Otac, k njemu ćemo doći i nastaniti se kod njega«.

Duša postaje hram, svetište, prijestolje... ljupki i dražestan zakutak Presv. Trojstva... Ono nije u nama besposleno. Sve što se događa u velikom nebu, ponavlja se i u malom nebu naše duše: Otac

izgovara Riječ sličnu i jednaku Sebi, u kojoj izgovara čitava Sebe. Riječ bitna i živa, čitav Otac u svojoj Riječi. Gledajući tu Riječ, svoju Sliku, svoje Svjetlo, svoju Misao, svoju Slavu, oblik svoj, potpun odsjev svih svojih savršenosti, živo zrcalo svojeg bića i plod svoje ljubavi, On je ljubi bezgraničnom ljubavi...

Riječ uzvraća svim Bićem svu ljubav, jednako vječnu i beskonačnu, svojem Ocu. Ljubav jedinstvenu, uzajamnu, živu, životnu, zagrljaj, stezanje, neizreciv poljubac, koji ih usavršava u jedinstvu Duha Svetoga...

To nam divno otajstvo donosi sveta Pričest. Ono oduševljava, ushićuje i preplavljuje anđele, dok ga promatraju, slavom, ljepotom, srećom i radošću...

U Pričesti Isus dolazi kao životni kruh, da u nas prelije život koji prima od Oca: »... kao što ja živim od Oca, tako će onaj koji mene blaguje živjeti od mene...«

Isus me uvlači u svoju djetinju odanost, predanje, ljubav i nježnosti prema svojem Ocu. Dopušta da uronim u njegovo Srce, ovija me svojom žarkom dušom, da s njim i po njemu ljubim njegova Oca koji je i moj. Uči me da Ga obožavam, da Mu se klanjam, da Ga ljubim, hvalim, zahvaljujem..., da Mu se predajem kao On...

Otac me, sa svoje strane, vuče u svoje beskrajne osjećaje prema Sinu. »Nitko ne dolazi k meni, ako ga ne privuče moj Otac«.

Tako vođen Ocu po Sinu i Sinu po Ocu, uronjen u njihovu uzajamnu ljubav, dospijevam u Duha Svetog, vječno prelijevanje Očeve i Sinove Ljubavi. On je njihov uzajamni Dar, a zatim Dar meni...; u tom Daru imam Obojicu. On me privlači i osvaja,

vodi i Ocu i Sinu, saopćava njihove tajne, pokazuje njihovu nesebičnost, njihov čar, njihovu plemenitost..., njihovu želju da im dopustim da budu moja Sreća, moj Ideal, moje Blago, moje Srce, moj životni i neizgubljiv Ponos..., moj Netko, sladak Netko, koji me uvijek razumije, kome se mogu apsolutno povjeriti i bez straha predati..., koji me shvaća prije nego sam pošao da Mu iznesem svoj jad...

Boravak Presv. Trojstva u nama

Sveta je Pričest izvrsno sredstvo da se naše biće preoblikuje nadnaravno u Božju sliku, u stan Presv. Trojstva, u njegov odjek, u njegov odsjaj...

Presveto je Trojstvo prisutno u nama i prije Pričesti i poslije, ne ovisi o euharistijskim prilikama, ali Pričest povećava intimnost, upliv i uspješnost te prisutnosti...

Sposobnost se duše da prima Boga povećava...; sjedinjenje je duboko, čvrsto i po svojoj prirodi trebalo bi biti trajno. To je dar koji se ne uzima natrag.

Trojica nisu došla samo da nas posjete, žele tu boraviti. Naša nutrina postaje nebo, naš intimni život uvod u početak vječne sreće. — Kraljevstvo je Božje u vama..., hram je Božji svet, a to ste vi... —

U tom hramu Tri božanske Osobe neprestano rade... Svaka ljubi naše biće na svoj način jedinom ljubavi koja izlazi iz Njihova Bića kao jedna, sa vlastitim značajkama pojedinih Osoba.

Otac tu dolazi kao izvor života i mira. On je Stvoritelj koji je dao život svojem stvoru i smjestio ga u red. On je Otac koji okružuje svoje dijete dobrotom i neizrecivom nježnošću.

Sin kao izvor svjetla: Očeva Misao, njegova živa Riječ, njegova slika, sjedinjuje se s mojim razumom, da me uvede u nadnaravnu spoznaju Božanstva.

Duh Sveti kao izvor ljubavi: Ljubav Oca i Sina, njihov uzajamni Cjelov, vječan pokret i neizreciv zanos njihove ljubavi, vrhunac njihova života, sjedinjuje se s mojom voljom, da me uvede u nadnaravnu ljubav Oca i Sina...

U nama se zbiva prelijevanje, predavanje jedne Osobe drugoj, neprestani tijek (circumincessio) božanskog života..., koji se slično daje od čitava Trojstva i svake pojedine Osobe duši — našem biću — a duša ga nesebično uzvraća, poklanjajući i sebe sa svim što je primila...

To je ovdje početak neizrecive sreće, blaženstva..., pravo sudjelovanje. Sada život milosti, a kasnije život u krilu Presv. Trojstva, oči u oči, prelijevanje srca u Srce...

Duša koja ljubi Tri božanske Osobe uvučena je Duhom Svetim u kružni tok gledanja i ljubavi koji usrećuje samog Boga, anđele i blažene, jer im se daje ista sreća...

Sveti nose Boga. Njihova je duša nebo, jer se Bog tu nastanio... (Sv. Augustin).

Kako sačuvati i usavršiti jedinstvo s Presv. Trojstvom

Uzor : Isus Krist

Da se produži sjedinjenje naše duše sa sv. Čovještvom našeg Gospodina i božanskim Trojstvom,

dovoljno je biti u milosti. Samo smrtni grijeh može raskinuti trajnu vezu. Mislili mi ili ne, utjelovljeni smo u Krista i živimo od njega.

Međutim, nisu isti plodovi toga sjedinjenja u svakom našem raspoloženju. Drukčije ispada ako smo nepažljivi, rastreseni, mislima daleko, a drukčije, ako s ljubavlju pazimo na tu veličanstvenu Prisutnost i pažljivo je pratimo i slušamo.

S Bogom možemo biti sjedinjeni kao dijete s majkom, kada spava na njezinim rukama, ili, kao ljubljeni Apostol, naslonjen nježno na Učiteljevo Srce da mu čuje tajne...

Već je vrlo dragocjeno prvo, nesvjesno sjedinjenje, ali je drugo neizrecivo savršenije. Samo ono vodi u savršenost, u svetost.

Iz Pričesti možemo samo tada izvući trajne izvore novih snaga i milosti, ako se uspostavljeno sjedinjenje neprestano obnavlja svojevoljno, ponovno i ponovno..., tako da bude sve stvarnije. Neka ljubav bude živa, budna, neprestano aktivna..., a želja golema da trajno živimo po Isusu s božanskim Trojstvom.

Ali, kako sjediniti svu vanjsku aktivnost, probleme i neprilike..., s tom nutarnjom pažnjom, kontemplacijom tako uzvišenih otajstava, Osoba i njihovih darova...?

Kako voditi nužan izvanjski život,a da se ne umanji nutarnji?

Prvo: treba sačuvati jedinstvo s Bogom u svim mogućim životnim zgodama...

Drugo: usavršavati to jedinstvo...

Savršen je uzor toga sjedinjenja Isus: — Ja sam u Ocu, a Otac je u meni. Gdjegod se nalazio od rođenja do smrti, uvijek je sjedinjen s Riječju,

Ocem i Duhom Svetim. Sve što je gledao na zemlji, sve je gledao u božanskom svjetlu, sve je prosuđivao Očevim mislima. Njegove misli, volja, Srce, sve njegovo nije njegovo nego Očevo... — Ja ljubim svojeg Oca — .

Kada je Gospodin Isus radio, hodao, bio gladan, žedan, trpio, umirao..., uvijek je to bilo u Ocu neuzdrmivo smireno, neizrecivo sretno.

On je prvi naš uzor u čuvanju jedinstva.

Neizbježiv uvjet da se sačuva Prisutnost: sabranost

Idealno je za pričesnika da živi neprestano s Bogom. Ovo se može postići samo sabranošću. Čovjek je tada sabran kada skupi sve sile, uđe i ponire u sebe da tu nađe Boga. Izbjegava beskorisne razgovore, zabave..., sve nenužno, traži šutnju, samoću, barem u sebi, ako je izvana nemoguće...

Nije dovoljna samo vanjska tišina, šutnja. Daleko je važnija nutarnja. Treba otjerati brige, nekorisne misli, sanjarenja, čitavo more maštanja... To sve daleko više i dublje uznemiruje srce, nego vanjski razgovori...

Velika većina gubi svoj poziv na svetost — sjedinjenje s Bogom — jer nema smisla za sabranost i šutnju.

Sabranost nas neprestano usmjerava u nutrinu, na Božju Prisutnost, skuplja sile, ovija ih ljubavlju i pažljivo sluša što Božansko Trojstvo želi reći ili postići od nas...

— Želite li čuti Boga? Ušutkujte stvorove i okrenite se prema Njemu. Otac vječno izgovara svoju Riječ — Sina, ali, u vječnoj tišini — šutnji, i samo je u toj šutnji možeš čuti (Sv. Ivan od Križa).

Razmatranje i promatranje zahtijeva čitavo srce; sa dijelom srca ne postizava se ništa. Potreban nam je samo Bog... Naći njega, skupiti u Njemu svoje sile, najvažnije je za vas. Za tu sabranost treba žrtvovati sve... (Bl. Anđela Folinjska).

— Ako netko želi postići sjedinjenje s Bogom, apsolutno mora da se do dna oslobodi svega, i da se zatim sav sabere u sebi: tu mora promatrati Isusa, pokrivena ranama, i po ranama njegova Čovještva prodrijeti do intimna svetišta Božanstva (Sv. Franjo Saleški).

Jedinstvo u radu

Isusov je rad bio neprestano klanjanje Ocu, zahvalnost i radost... Htio je služiti Ocu... u tjelesnom radu, propovijedanju, obilaženju, pomaganju, nošenju križa... Bila je to sinovska odanost neizrecive poniznosti i predane ljubavi.

Njegov aktivni život nije nikada umanjio njegov kontemplativni život. Svuda je nosio u srcu kontemplaciju i ljubav svojem Ocu.

Ako treba da činimo dobro bilo kome, ne ostavljajmo Boga da idemo braći. Baš Njega nosimo njima...

Sav aktivan život koji se odvija na štetu nutarnjeg jest protiv Božje volje. Naša aktivnost i naš rad neka bude naša kontemplacija iznesena van, prelijevana u duše braće...

Jedinstvo u napasti

I u napasti je lako sačuvati jedinstvo s Bogom, ako vjerujemo da je On tu, samo negdje sakriven...

Kada je, poslije neke velike i žestoke napasti protiv čistoće, sv. Katarina Sijenska pitala Gospodina gdje je za to vrijeme bio, odgovorio joj je, da se krio u njenu srcu..., te da je On bio uzrok da je te napasti nisu veselile, ni osvojile, nego su joj uzrokovale veliku žalost i muku... — Nikada ti nisam bio bliže!

Glavno je pravilo u napasti: biti tijesno uz Isusa. Napasnik želi oboriti u nama dijete Božje, nadnaravan život, ukratko, Krista. Tajna je pobjede, ne da se borimo, nego da pobjegnemo Isusu. Njemu je više stalo da ne popustimo, nego nama...

Spas je u napasti: puno povjerenja sjedinjenje s našim nutarnjim Gostima, koje nitko ne može otjerati bez naše volje...

Jedinstvo u tjelesnom trpljenju

Trpljenje je nužno gotovo za svaku dobru stvar, a što je bolje od blizine Presv. Trojstva? — Trebalo je da Krist trpi, i tako uđe u svoju slavu —.

Bitno je znati trpjeti. Nije svako trpljenje dobro. Ono nikada ne smije biti cilj, samovoljni, bolestan cilj, radi sama sebe. Mnoga su trpljenja protiv Božje volje. Ono mora voditi k ljubavi, po ljubavi Bogu. Nutarnja nakana i raspoloženje čine ga svetim i zaslužnim. Samo po sebi posljedica je grijeha. Ako ga ljubav ne pronikne i ne učini čistilištem naše grešne naravi, ono ostaje đavolski plod.

Na križevima je istovremeno bol jednom razbojniku otvorila raj, drugom pojačala zlobu i odvela ga u propast...

— Prinesite svoja tijela kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu. —

Opet, prvi je uzor Isus Krist. Treba ga promatrati i slijediti u trpljenju izbliza i često. Sv. Franji Asiškom, Đemi Galgani, gotovo svim kršćanskim velikanima bijaše to najdraži posao... Mi smo njegovi udovi i moramo nastaviti njegovu Muku, sudjelujući na trpljenjima i ranama njegova božanskog tijela..., jer mi smo *njegovo čovještvo* u nastavku.

Svako trpljenje dobro podneseno požuruje Božji rad u nama. Ono najviše i najbrže posvećuje i usavršava našu sličnost s Isusom.

Svaka je bol poljubac Raspetog i daje novu crtu sličnosti s Njim.

Takve nas boli i trpljenja brzim i golemim koracima tjeraju bliže i brže dragom Trojstvu i omogućuju dulje sjedinjenje...

Jedinstvo u bolima srca

Bol izravno pogađa srce: tuga, dosada, rastanci, razdori, žalost do smrtne muke.

Te su nutarnje boli daleko strašnije nego vanjska trpljenja, ali i više čiste, jer traže tvrđe odricanje. Zato nose bogatije plodove svetosti.

Po njima dublje prodiremo u trpljenje i Muku Kristovu. Tko može shvatiti dubinu boli i smrtne muke njegova Srca? Kao što je ono bilo ponor ljubavi, bilo je isto tako ponor boli...

Njegov je zemaljski život bio duga smrtna borba koju je podržavalo njegovo znanje, njegova ljubav i njegova svetost. I sve se to protezalo u neizmjernost...

Tko uroni u te boli, tjeskobe, smrtne muke... naići će na Isusa utonula istom mukom, istom smrtno borbom..., samo strašnijima, u neshvatljive dubine boli, kako nas posvećuje i pobožanstvenjuje... Ustrajući s njim u bolima, ustrajemo u ljubavi i u sjedinjenju...

Jedinstvo u duševnoj pustoši

Ponekad se čini da je i sam Bog protiv nas i da nas prisiljava na strahovite bitke. Boli su tada na vrhuncu i strašne. Ali, to je rijetko i za sasvim izabrane duše. Velika je većina nesposobna da ih upozna.

U prvom redu trpljenje ima cilj da dade zadovoljštinu božanskoj pravednosti i da prokuša ljubav. Zatim dolaze boli da usavrše dušu i da joj utisnu najvišu sličnost sa Kristom.

Dolaze izravno od Boga. Korijen im je duboka i beskrajna Božja svetost, neposredan uzrok tajanstveni postupak Duha Svetoga. On želi da duša sudjeluje na vječnoj i uzvišenoj Čistoći, zato je drma, svlači, drobi, kori, uranja u gorčinu..., ranjava je mnogim ranama koje nemaju imena sve do potpuna preoblikovanja...

Ovdje radi Bog sam, bez posrednika, da prodre do dna duše te ispita sve moći duha...

Što treba učiniti? — Prepustiti se božanskom djelovanju. Opirati se bilo bi škodljivo, a većinom nemoguće. Budući da je to sam Duh Sveti koji radi, ostati u toj čistilišnoj boli znači ostati u Bogu. Priljubiti se Isusu i njegovoj muci, korisnije je nego ikada. Vrlo često u ovom slučaju visimo o čistoj vjeri i samo o njoj, jer sve ostalo, osjećaji, utjehe... sve ledeno šuti...

Duša postaje žrtva paljenica, zajedno s Isusom jedna žrtva Bogu. Cijelom je Trojstvu mirisna i

ugodna žrtva... I gdje je veće jedinstvo, nego *biti raspet s Kristom,* da se Očeva slika pokaže na meni...

Jedinstvo u veselju

Radost je širenje, procvat duše kada posjeduje ono što ljubi. Narav naše radosti otkriva narav naše ljubavi, njezina čistoća, čistoću našeg srca. Treba, dakle, brižno paziti da se u radosti ne udaljimo od Boga.

Mnoge radosti dolaze od stvorova i dobre su, kao na pr. prijateljstvo... Ali, nastojmo ih ljubiti u Bogu. Ljubimo sva bića kako ih On ljubi. To će sjedinjenje s Bogom učiniti naše radosti čistima, sigurnima te izvanredno slobodnima.

Ali te su radosti drugorazredne.

Kršćaninu osnovna je radost znati da Bog jest. Bog postoji! Beskrajan, istinsko Biće i nužno. Uzrok svega, Istina, Dobrota, Ljepota, **Svemoć, Svetost**... Čistoća, Pravednost... On je sve to vječno, nepromjenjivo, beskrajno... Trojstvo je božanskih Osoba beskrajno, vječno i neuzdrmivo sretno, i želi nas uključiti u svoj život i — sreću...

Veseliti se što je Bog Bog, radovati se Božjom radošću čin je uzvišen i veoma svet: to je čista ljubav. Prava ili bitna radost je ona koju nam ništa ne može ugrabiti, a to je prisutnost Presv. Trojstva u nama.

Bog je stvorio svoju djecu za veselje. Ostajmo u veselju: to je boraviti u Duhu Svetom...

Radost je Bogoslužje, štovanje Boga. Ona je barometar duše: njezin stupanj pokazuje stupanj ljubavi i sjedinjenja s Bogom...

Veselje je jedna od najneodoljivijih moći na svijetu: ono smiruje, razoružava, osvaja, privlači... Ono vuče ljude k Bogu, jer im pokazuje što proizvodi Božja prisutnost u našim srcima...

Usavršavati sjedinjenje željama i ljubavlju

Želja uklanja zapreke... Širi dušu i prilagođava je željenom predmetu. Duša koja želi Isusa, brzo će ga upoznati i zavoljeti njegova otajstva.

Riječi sv. Katarine Sijenske, primljene u nadahnuću Božjem: — Nijedna vam krepost ne može zaslužiti vječni život, ako mi služite ograničenim načinom, jer Ja, beskrajan Bog, želim da mi služite beskrajnim načinom: a vi nemate ništa beskrajno osim želje i poleta svoje duše. Ali, ni ta želja, ni sve ostale kreposti nemaju vrijednosti osim po raspetom Kristu, mojem **Sinu.** —

Biti će veoma korisno da češće pobuđujemo želju za Pričešću i sjedinjenjem... Savršena vježba ljubavi jest neprestano željeti primati Isusa Krista.

Život je mnogih svetaca bio duga i žarka težnja njihove duše za euharistijskim sjedinjenjem. Neka i naša duša uvijek bude okrenuta Euharistiji.

Ta je žeđa za božanskim jedna od najdragocjenijih milosti koju Gospodin običava udijeliti...

Možemo li željeti da uronimo u najtajanstvenije dubine božanskog sjedinjenja?

Da, ako našu želju prati ponizno i radosno podlaganje **Božjoj volji.**

* * *

Bog je ljubav. Isus je ljubav. Treba dodati: i kršćanin je ljubav. U krilu božanskog Trojstva život

je Riječi-Sina da ljubi svojeg Oca, da Mu neizmjernom ljubavlju vraća sve što je od Njega primio.

I na zemlji je Utjelovljena Riječ bila vođena ljubavlju. Na dnu svih njezinih čina, riječi, trpljenja, otajstava . . . , stoji ljubav prema Ocu.

Ta je ista ljubav Isusa učinila kruhom i zadržala Ga u samoći svetohraništa. Što On radi u neprodornoj šutnji Hostije? Ljubi Oca. Zatim duše.

Pričesnik će slijediti Isusa: najprije će ljubiti Boga. Čitavim bićem. Lako je izazvati čin ljubavi. Dovoljan je polet srca, najponizniji posao, najmanja žrtva; sve se može pretvoriti u ljubav. — Sve što se čini iz ljubavi, ljubav je, veli sv. Franjo Saleški.

— Najmanji čin čiste ljubavi, dodaje sv. Ivan od Križa, vrijedi više pred Bogom i korisniji je Crkvi nego sva druga djela zajedno. —

Ljubav u Pričesti povećava sjedinjenje i jedinstvo sa Tri božanske Osobe, a što je veće jedinstvo, veća je ljubav i što će biti dublja ljubav, biti će tjesnije jedinstvo . . . i to dotle dok srce može podnijeti.

Nevidljiva božanska »šiljanja« (pohodi)

Iz teologije se znade da su nevidljiva božanska »šiljanja« poslanja, — (les missions divines) jedna od najdubljih tajni vjere. To su novi izljevi Boga: nova svjetla koja Riječ saopćava našem razumu i utisci koji pojačavaju ljubav kojom Duh Sveti puni našu volju. Oni su sličnost i produženje vječnih izlaženja Sina i Duha Svetoga.

Svaki put, kada neka duša, svojim žarom i plemenitošću, čini nov napredak u Božjoj ljubavi te zaslužuje novu milost, svaki joj put Otac šalje Riječ

i Duha Svetog, koji joj nose nova prava na božansku intimnost.

I kako su Trojica nerazdvojna, Otac dolazi, a da nije poslan . . . Oni preplavljuju dušu novim izljevom života. Uspostavlja se nova veza, osobnija, stvarnija, intimnija nego trenutak prije.

Ta se božanstvena tajna može izvoditi svakog trenutka. Svakom porastu ljubavi odgovara nevidljiv pohod Trojice.

Kada bi to bilo svake minute, da duša ispuni neki čin koji povećava njezinu ljubav, Presveto Trojstvo bi iznova došlo u nju i posulo nove valove svjetla i ljubavi . . .

Naš nadnaravni poziv i Trojstvo

Bog je odvijeka mislio na nas. Otac je imao jednu misao o nama, misao koja je u isto vrijeme volja. O svakome od nas izrekao je jednu riječ, riječ, koja nas stvara, koja nas izražava, koja sadrži naš vremenski i vječan život, te izražava što moramo biti, određuje mjesto gdje se trebamo nalaziti, savršenost koju moramo ostvariti, slavu koju postići. Time je određen naš nadnaravan poziv. Vrhovno pravilo i božanska teorija naše egzistencije. Pokazuje u kojoj ćemo mjeri ući u božanski plan stvaranja. (Tu misao razvija gotovo cijela knjiga: T. Merton, *Nove sjemenke kontemplacije.*)

Izvan te misli Otac neće da nas poznaje s ljubavlju. Brine se za nas samo toliko i obasipa nas milostima, koliko se krećemo unutar te misli, koliko je ostvarujemo, i tako ulazimo u božanski red vječnih stvarnosti.

Iz toga izlazi naša temeljna zadaća: ispunjavati volju nebeskog Oca, živjeti prema riječi koju je izrekao o nama.

Što izražava ta riječ? — Sv. Pavao odgovara: Koje je unaprijed upoznao, te je predodredio da budu jednaki slici Njegova Sina ... —

Takav je naš nadnaravan poziv: suobličiti se Isusu, živjeti kao Isus, postati Isus.

Utjelovljena je Riječ jedinstven i sveopći ideal, uzor, koji moraju ponoviti i pokazati svi predodređeni po Ljubavi: obični ljudi, svećenici, redovnici, djevice, oženjeni ..., svi imaju samo jedan uzor koji treba nasljedovati, pod prijetnjom isključenja iz milosnog kraljevstva: Isusa Krista.

U kojoj mjeri moram obnoviti Isusa u sebi? — Ne znam. Ali sigurno je da to moram raditi. Moram neprestano gledati Isusa, slijediti Isusa, postajati Isus.

Kako to ispuniti? Milošću i suradnjom Duha Svetoga.

Kao što se slikar ili kipar služi svojom rukom da izrazi ideal koji je zamislio, tako se nebeski Otac služi Duhom Svetim da prenese svoju misao, upiše svoje Riječi i ureže u nas svoju Sliku.

Duh Sveti nas, dakle, oblikuje prema slici Sina Božjega i pomaže nam da živimo životom koji je dostojan našeg božanskog sinovstva ... : Svi su, koje vodi Duh Božji, sinovi Božji ... On utiskuje u našu dušu božansku Misao Oca, a to je Isus. On je utvrđuje, čini trajnom, dok je mi neopozivo prihvatimo. On nas tjera da ostvarimo potpunu sličnost s Kristom...

Duh Sveti radi tako dugo dok se ne ostvari idealna sličnost: kao što je Otac u Sinu, a Sin u Ocu, duša treba biti u Kristu, a Krist u duši.

Tada se čovjek može predstaviti nebeskom Ocu kao »ljubljeni sin« ...

Pričest i naš nadnaravni poziv

Pričest nam pomaže ući u otajstvo našeg predodređenja i posvećivanja. Kada se pričestimo, sav misterij prelazi u nas i tu ostaje. Tu je čitav Isus na sakramentalni način, tu je Otac i jednako Duh Sveti ..., i tu počinje tajanstvena izmjena ljubavi, darova i srca ...

Duše, naročito svete, postizavaju takvu sličnost, po pričesti, s Isusom, da postanu jedno s Njim, jedno srce, jedna duša ... Sve gledaju kao Isus, sude kao On, imaju iste želje, iste volje, istu ljubav.

Takav je cilj pričesti: stapanje srdaca i duša.

Ukratko, cilj je pričesti da proizvede druge Kriste, druge sinove Božje ..., koji svijetu ižaruju Božju Dobrotu.

Euharistijski misterij — središte svega života Crkve

Slavljenje je Euharistije istinsko središte cjelokupnog kršćanskog života, kako na razini sveopće Crkve tako i u njezinim mjesnim zajednicama.

— Ostali sakramenti, kao i sve crkvene službe i djela apostolata, povezani su s Euharistijom i upravljeni prema njoj. Presveta Euharistija sadrži *sveukupno duhovno dobro Crkve*, tj. *samoga Krista*, našu Pashu i živi kruh, koji *svojim tijelom*, Duhom

Svetim *oživljenim* i *životvornim, pruža život ljudima*, koji se na taj način pozivaju i privode k tome da sami sebe, svoje napore i sve stvorene stvari zajedno s njime prinose. —

Euharistija zgodno označuje i čudesno ostvaruje zajedništvo života s Bogom i jedinstvo Božjeg naroda, koji Crkvu čine onim što jest.

U Euharistiji je vrhunac i čina kojim Bog u Kristu posvećuje svijet, i kulta koji čovječanstvo u Duhu Svetome iskazuje Kristu i po njemu Ocu. Svetkovanje Euharistije u najvećoj mjeri pridonosi tome da vjernici svojim životom izraze i drugima očituju misterij Krista i nepatvorenu narav prave Crkve.

Euharistijski misterij — središte mjesne Crkve

Po Euharistiji Crkva neprekidno živi i raste. Ova je Kristova Crkva istinski prisutna u svim zakonitim mjesnim zajednicama vjernika, koje se, okupljene oko svojih pastira, i same u Novom zavjetu nazivaju Crkvama. One su u svom mjestu novi narod pozvan od Boga u Duhu Svetom...

U njima se naviještanjem Evanđelja sakupljaju vjernici i svetkuje se misterij Gospodnje večere, »da se blagovanjem i krvlju tijela Gospodinova sve bratstvo usko sveže«.

U svakoj zajednici oltara, pod svetim služenjem biskupa ili svećenika koji biskupa zamjenjuje, »iskazuje se simbol one ljubavi i jedinstva mističnog Tijela, bez kojeg ne može biti spasenja«.

U tim zajednicama, makar su često male i siromašne, ili žive rastepene, prisutan je Krist, čijom se

snagom ujedinjuje jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva.

Jer, »udioništvo u tijelu i krvi Kristovoj ima kao posljedicu baš to da *prelazimo u ono što primamo*«.

Euharistijski misterij i jedinstvo kršćana

... A oni koji su sačuvali sakramenat Reda, u svetkovanju Euharistije sjedinjeni s biskupom, imajući pristup k Bogu Ocu po Sinu, utjelovljenoj Riječi, koji je trpio i koji je proslavljen, u izljevu Duha Svetoga, postižu zajedništvo s presvetim Trojstvom, postajući dionici božanske naravi.

Zato po svetkovanju Euharistije Gospodinove, u svakoj od tih Crkvi, Crkva se Božja izgrađuje i raste, a po koncelebraciji se očituje njihovo zajedništvo.

Baš najviše kod svetkovanja ovog misterija jedinstva moraju svi kršćani osjetiti bol zbog razdorâ koji ih razdvajaju jedne od drugih. Stoga neka se mole Bogu da bi svi Kristovi učenici svakim danom dublje shvaćali euharistijski misterij prema njegovoj zamisli, i da bi ga tako svetkovali, da postavši dionici tijela Kristova tvore jedno tijelo »skupljeno onim istim vezama kojima je on htio da bude sastavljeno«.

Različiti načini Kristove prisutnosti

... Prisutan je uvijek u zboru vjernika, koji se okupio u njegovo ime. Prisutan je također u svojoj Riječi, jer sam govori kad se u Crkvi čita Sveto Pismo.

A u euharistijskoj žrtvi prisutan je i u osobi službenika time što sada »onaj isti prinosi žrtvu, kroz službu svećenika, koji je tada sam sebe prinio na križu«, i u najvišem stupnju pod euharistijskim prilikama.

U tom je sakramentu, na jedinstven način, prisutan sav i čitav Krist, Bog i čovjek, supstancijalno i trajno. Ova se prisutnost Kristova pod prilikama naziva stvarnom, ne isključivo kao da drugi načini ne bi bili stvarni, nego stvarnom u eminentnom, najodličnijem smislu.

Povezanost liturgije riječi i euharistijske liturgije

Neka pastiri marljivo uče vjernike da treba sudjelovati u čitavoj misi, razjašnjavajući im tijesan nutarnji odnos koji postoji između bogoslužja riječi i svetkovanja Gospodnje večere, tako da vjernici jasno shvate da to oboje sačinjava jedan bogoslužni čin.

Propovijedanje riječi potrebno je i za samo dijeljenje sakramenata, jer su to sakramenti vjere, a ova se rađa i hrani Riječju. Ovo u prvom redu vrijedi za svetkovanje mise, u kojoj liturgija riječi ima svrhu naročito da njeguje tijesnu vezu između naviještanja i slušanja Božje riječi te euharistijskog misterija.

Vjernici, slušajući Božju riječ, neka spoznaju, da čudesne stvari koje se naviještaju, dostižu vrhunac u pashalnom misteriju, kojega se spomen čin sakramentalno svetkuje u misi. Na taj način, prihvaćajući Božju riječ i njome hranjeni, vjernici bivaju, u iskazivanju zahvale, uvedeni u plodonosno

dioništvo u misterijima spasa. Tako se Crkva *hrani kruhom života i sa stola Božje riječi i sa stola Tijela Kristova.*

U čemu je aktivno sudjelovanje u misi

Svi koji se sabiru na Euharistiju sačinjavaju sveti puk, koji zajedno sa službenicima ima udjela u svetom činu. Samo svećenik, kao predstavnik Krista, posvećuje kruh i vino.

Čin vjernika u Euharistiji sastoji se u tome da, spominjući se muke, uskrsnuća i slave Gospodinove, zahvaljuju Bogu te prikazuju neokaljanu hostiju ne samo po svećenikovim rukama nego i s njime zajedno; i da se primanjem tijela Gospodinova ostvaruje njihovo zajedništvo s Bogom i među sobom, prema kojemu treba da vodi sudjelovanje u misnoj žrtvi.

Sudjelovanje u misi jest savršenije kad vjernici, ispravno raspoloženi, u samoj misi sakramentalno prime tijelo Gospodinovo, pokoravajući se njegovim riječima: — Uzmite i jedite! —

A ta žrtva, kao i sama Kristova muka, iako se za sve prikazuje, ipak ostvaruje učinak samo u onima koji se po vjeri i ljubavi sjedine s mukom Kristovom... A i njima koristi više ili manje, prema mjeri njihove pobožnosti.

Što iz euharistijskog svetkovanja slijedi za svagdanji život vjernika

Vjernici moraju u vladanju i životu držati ono što su u svetkovanju Euharistije primili po vjeri i sakramentu. Neka se trude da sav svoj život s

radošću provode u snazi nebeske hrane, kao dionici smrti i uskrsnuća Gospodnjeg.

Neka se svatko, nakon što je prisustvovao misi, trudi da čini dobra djela, da se svidi Bogu i da ispravno živi, odan Crkvi, vršeći što je naučio i napredujući u pobožnosti.

Neka nastoji da svijet prožme kršćanskim duhom i da među svima, tj. usred ljudskog društva, bude Kristov svjedok. Jer, nijedna se kršćanska zajednica ne može graditi ako nema korijen i stožer u svetkovanju presvete Euharistije: od nje treba početi svaki odgoj za duh zajedništva.

Osjećaj za sveopću i mjesnu zajednicu

Neka se u svetkovanju Euharistije razvija takav osjećaj zajedništva da se svatko osjeti sjedinjen s braćom u zajedništvu mjesne i opće Crkve, štaviše, na neki način, sa svim ljudima. Jer, u žrtvi mise Krist prikazuje sam sebe za spas cijelog svijeta; a skup vjernika jest tip i znak sjedinjenja svega ljudskog roda u Kristu kao Glavi.

Česta i svakodnevna pričest

Jasno je da svakodnevnim ili čestim primanjem presvete Euharistije raste jedinstvo s Kristom, da se duhovni život obilnije hrani, duša obilnije bogati krepostima i da se pričesniku daje jači zalog vječnog blaženstva . . .

Popudbina

Pričest primljenu kao popudbinu treba smatrati naročitim znakom dioništva u misteriju (koji se svetkuje u misnoj žrtvi) smrti Gospodinove i njegova prelaska Ocu. U njoj vjernik, u svom prijelazu iz ovog života, ojačan Kristovim tijelom, dobiva zalog uskrsnuća.

Stoga su vjernici u smrtnoj opasnosti, bilo iz kojeg razloga ona došla, pod zapovijed dužni da se pričeste, a pastiri moraju bdjeti da se ovaj sakramenat ne bi odlagao, nego da se vjernici njime okrijepe dok su još pri punoj svijesti.

Svrha čuvanja Euharistije izvan mise

Prvotna svrha čuvanja svetih prilika u crkvi izvan mise jest pružanje popudbine.

Drugotne svrhe jesu dijeljenje svete pričesti izvan mise i *klanjanje Gospodinu našem Isusu Kristu,* koji je pod prilikama na skrovit način prisutan.

To se poklonstveno štovanje temelji na valjanu i čvrstu razlogu, najviše zato što vjerovanje u stvarno Gospodinovo prisustvo prirodno vodi k vanjskom i javnom očitovanju te vjere.

Molitva pred presvetim Sakramentom

Vjernici, dok štuju Krista prisutna u sakramentu, neka imaju na umu — da prisutnost proizlazi iz žrtve i da je *usmjerena prema sakramentalnoj i duhovnoj pričesti* zajedno.

Pobožnost koja vjernike potiče na posjet svetoj Euharistiji, potiče ih da do kraja uzmu dijela u uskrsnom misteriju i zahvalim srcem odgovore daru onoga koji po svome čovještvu neprekidno ulijeva božanski život u udove svojeg tijela.

Boraveći kod Krista Gospodina, oni uživaju njegovo najtjesnije prijateljstvo i pred njim izlije-

vaju svoje srce za sebe i sve svoje, moleći za spas i mir svijeta.

Zajedno s Kristom prikazujući sav svoj život Ocu u Duhu Svetomu, oni iz tog čudesnog druženja crpe porast vjere, nade i ljubavi.

Tako hrane ono pravo raspoloženje u kojemu mogu dužnom predanošću svetkovati spomen čin Gospodinov i često primati kruh koji nam je dao Otac.

Stoga neka se vjernici trude da prema svojim životnim mogućnostima iskazuju štovanje Kristu Gospodinu u Sakramentu. A pastiri neka ih na to primjerom navode i riječima potiču.

Otvoren pristup u crkve

Neka se pastiri pobrinu da sve javne crkve i kapele gdje se čuva presveta Euharistija budu barem nekoliko sati ujutro i navečer otvorene, da vjernici mogu lako moliti pred presvetim Sakramentom.

Izlaganje presvete Euharistije

Izlaganje presvete Euharistije, koje se može vršiti u ciboriju ili pokaznici, vodi srca vjernika da spoznaju čudesnu Kristovu prisutnost i poziva ih na zajedništvo srca s njime. Tako odlično pogoduje štovanju u duhu i istini koje mu dugujemo.

... Za vrijeme dok je presveti Sakramenat izložen sve treba biti uredno tako da vjernici uronjeni u molitvu misle na Krista Gospodina.

Da se dade hrana nutarnjoj molitvi, dopušta se čitanje Svetog pisma s homilijom ili kratkim poticajima koji treba da vode k većem cijenjenju euharistijskog misterija. U redu je također da vjernici pjevanjem odgovaraju na Božju riječ.

Korisno je da u *zgodnim momentima vlada sveta tišina.*

Izbor iz »Uputa o štovanju Euharistijskog misterija«, Sv. kongregacija obreda, 1967.

U z o r i h r a n a

duhovnom životu
gledano očima Svetaca i odličnih
zaljubljenika u Euharistiju

MISLI SVETACA u obliku molitava

Marijo, Hrame Trojstva! Marijo, Ognjište božanskog Ognja, Majko milosrđa, Vi ste donijeli životni plod, Isusa.

Marijo, slatka ljubavi moje duše, u Vama je napisana Riječ koja nam daje životnu nauku. Vi ste slika koja nam Je predstavlja i razjašnjava. Pokažite nam moć i dobrotu Oca, Mudrost Riječi i ljubav Duha Svetoga. — *Sv. Katarina Sijenska.*

O Trojstvo! vječno Trojstvo! Ognju, bezdane ljubavi! Ljubavni Plamene! Nije li bilo dosta da nas stvorite na svoju sliku i sličnost, da nas preporodite na milost u krvi svojeg Sina?

Zar nam je još trebalo dati cijelo Trojstvo za hranu! Vaša je ljubav to htjela.

O vječno Trojstvo! ne samo da ste nam dali svoju Riječ u Otkupljenju i u Euharistiji, nego ste i Sebe čitava dali iz ljubavi svojem stvoru. Da, duša Vas posjeduje, jer ste Vi najviša Dobrota. — *Sv. Katarina Sijenska.*

O Bože ljubavi, moj Spasitelju, vi ste slatkoća i čar za svu vječnost. Vi ste žeđa mojeg srca, sitost mojeg duha. Što Vas više uživam, više raste moja glad. Što više pijem na vašem izvoru, žednija sam. Dođite, Gospodine Isuse! — *Sv. Gertruda.*

Gospodine, vaš svemoćni život ne postoji zato da nas uništi, nego da nas oživljava. Vi ste uvijek jedan i uvijek isti u Sebi; ali, iz Vas izlazi neka moć i krepost koje kada nas taknu postaju naša snaga i naše dobro . . .

Bog koji živi, Bog je koji oživljava. Vi ste Izvor i Središte, u isto vrijeme Sjedište svakog dobra.

Učinite me sličnim Sebi, moj Bože, jer, usprkos zapreka koje su u meni, možete me učiniti takvim.

Gospodine, želim samo Vas, ništa drugo osim Vas, moj Bože koji ste se potpuno dali nama. Uđite osobno i supstancijalno u moje srce, ispunite ga žarom napunjujući ga Sobom. Vi jedini možete ispuniti čovječju dušu, i obećali ste to učiniti.

Vi ste živi Plamen i uvijek gorite ljubavlju prema ljudima: uđite u mene i rasplamtite me svojim ognjem da Vam postanem sličan! — *Newman.*

— Gospodine Isuse, more neizmjerno, zašto oklijevate primiti tu sitnu vodenu kapljicu u svoju puninu? Sva je želja moje duše, želja toliko žarka koliko i slatka, da sada izađem iz sebe i uđem u Vas.

Otvorite mi, kao sklonište spasa, svoje toliko ljubljeno Srce. Što se tiče mojega, nemam ga više. Vi ste ga, moje drago blago, uzeli i čuvate u sebi. Ono živi jedino od Vas i Vi ste ga preoblikovali, ma koliko bezvrijedno bilo, u svoju božansku bitnost.

U njezinu žaru, duša moja, pretopljena u Vas, živi samo za vas. Kako je neizrecivo to sjedinjenje! Kako je uzvišenije od svakoga drugog životnog načina to intimno prijateljstvo s Vama! Kako je opojan Vaš miris! Kakva naslada udisati božanski mir,

plemenito milosrđe što su u Vama! Vi ste bogata i preobilna riznica različitih utjeha.

O kada bih mogla postići već ovdje što želim! Kada bih mogla postići za čim težim, postići da se moja duša okrene prema Vama i da me Vi oživite tako slatkim poljupcem svojeg milosrđa! O moj najljubljeniji, dozvolite mi da Vas zahvatim u dubini bića. Dopustite mi da Vam dadem i svoj ponizan poljubac te sjedinjena s Vama ostanem uz Vas nerazrješeno privezana.

Sv. Gertruda

— Oče sveti, primite me u svoje nježno očinstvo, da pošto dovršim vijek u kojem sam, za Vašu ljubav, počela trčati, primim Vas, kao plaću svoje trke, u vječnu baštinu.

Ljubljeni Isuse, primite me u svoje veoma slatko bratstvo. Nosite sa mnom dnevne terete i vrućinu. Budite mi utjehom u svim mojim trudovima, moj pratilac i moj vođa u svim pravcima mojeg putovanja.

Duše Sveti, Bože Ljubavi, primite me u svoju milosrdnu ljubav. Budite gospodar i učitelj čitavog mojeg života i nježan prijatelj moje duše.

Sv. Gertruda

— Kao što se Vaš Otac ruši u Vas svu vječnost, božanska Riječi, tako da Vas svu ispunja i da je sav u Vama, tako se Vi, moj Isuse, urušite u mene i postanite jedno sa mnom,intimnim prodiranjem svega mene.

M. Olier

Moj Bože, Trojstvo koje obožavam, pomozite mi da se potpuno zaboravim i preselim u Vas, nepomična i smirena kao da je duša moja već u vječ-

nosti. Neka ništa ne mogne uznemirivati moj mir niti me udaljavati od Vas, moj Nepromjenjivi, ali neka me svaka minuta unosi sve dublje u dubinu Vašeg otajstva.

Smirite moju dušu. Učinite iz nje svoje nebo, svoj ljubljeni dom i mjesto svojeg odmaranja. Neka Vas nikada tu ne ostavim Sama, već da budem ondje sva čitava, budna u svojoj vjeri, sva u klanjanju, sva predana Vašem stvaralačkom djelovanju.

Moj ljubljeni Kriste, raspeti iz ljubavi, htjela bih biti zaručnica Vašeg Srca. Htjela bih Vas pokriti slavom, htjela bih Vas ljubiti do umiranja.

Međutim, osjećam svoju nemoć i molim Vas da me obučete u Sebe, da poistovjetite moju dušu svim pokretima svoje duše, da me preplavite, da me osvojite, da zamijenite moj ja tako da moj život bude samo isijavanje Vašeg Života.

Dođite u mene kao Klanjalac, kao Obnovitelj, kao Spasitelj.

O vječna Riječi, Govoru mojeg Boga, želim provesti svoj život slušajući Vas. Želim biti sama poučljivost da sve naučim od Vas.

Želim zatim, kroz sve noći, sve praznine, sve nemoći, gledati uvijek Vas i boraviti pod Vašim velikim svjetlom.

Ljubljena moja Zvijezdo, očarajte me da ne mogu više izaći iz Vašeg blještavila.

Neodoljivi Ognju, Duše ljubavi, spustite se u mene da u mojoj duši nastane kao utjelovljenje Riječi; da Joj budem dodano čovještvo u kojem obnavlja sav svoj misterij.

I Vi, Oče, nagnite se nad svoj maleni stvorak, gledajte u njemu samo Ljubljenog u kojem je sva Vaša milina.

O moja Trojice, moje sve, moje blaženstvo, beskrajno Samoćo, neizmjernosti gdje se gubim, predajem se vama kao plijen, pokopajte se u mene da se ja pokopam u Vas, očekivajući kada budem mogla promatrati u Vašem svjetlu bezdan Vaših veličina.

Sestra Elizabeta od Trojstva

Isuse, koji živiš u Mariji, dođi i živi u svojim službenicima, Duhom svoje svetosti, puninom svoje moći, stvarnošću svojih kreposti, savršenošću svojih putova, zajedništvom svojih otajstava i svladaj svaku neprijateljsku moć na slavu Očevu.

M. Olier

Oče sveti, tom ljubavlju kojom isijavate svjetlo svojeg lica na mene, dajte da napredujem u Vas svim vrstama svetosti i kreposti.

Isuse, po toj ljubavi koja Vas je nosila da me otkupite svojom krvlju, odjenite me čistoćom svojeg veoma sveta života.

Božanski Branitelju, Vi kojeg je moć jednaka svetosti, tom ljubavlju koja Vas je tjerala da me privežete uza Se kada ste mi dali sasvim duhovno ime, dajte da Vas ljubim čitavim srcem, da prianjam uz Vas cijelom dušom, da istrošim sve svoje snage služeći i ljubeći Vas, da živim po Vašoj nakani i da, spremljena po Vama, budem puštena u trenutku svoje smrti, neokaljano odjevena, na božansku svadbu što je Vi pripravljate.

Sveta Gertruda

Gospodine Isuse, vjerujem i, Vašom milošću, hoću uvijek vjerovati i ispovijedati, i znadem da je istina i da će biti istinito do konca svijeta, da ništa veliko ne postaje bez trpljenja, bez poniženja i da je sve moguće tim sredstvima.

Vjerujem, Bože, da siromaštvo vrijedi više nego bogatstva, muka više nego naslada, neuglednost i prezir više nego glasovitost, poruga više nego časti.

Moj Gospodine, ne molim Vas da me udarite tim kušnjama, jer ne znam da li bih ih mogao podnijeti. Ali barem, Gospodine, bio ja u sreći ili nesreći, hoću vjerovati što sam rekao.

Ne želim staviti svoju vjeru u bogatstvo, položaj, moć i ugled. Ne želim da moje srce bude ovisno o uspjesima ovoga svijeta, ni o njegovim koristima.

Neću da želim ono što ljudi nazivaju životnim dobrima. Vašom milošću hoću, naprotiv, mnogo cijeniti one koje se zanemaruje ili prezire, poštovati siromašne, cijeniti one koji trpe, diviti se i častiti Vaše Ispovjednike i Svete i birati svoj dio među njima usprkos svijeta.

I napokon, moj dragi Gospodine, premda sam tako slab da Vam ne mogu zamoliti trpljenje kao dar, jer nemam snage da ga podnosim, zamolit ću Vas barem milost da ga dobro primim, kada mi ga pošaljete po svojoj mudrosti i ljubavi.

Želim se ponižavati u svemu, ne odgovarati na zle riječi osim šutnjom i biti strpljiv kada se zlovolja ili trpljenje produlje, i sve to iz ljubavi prema Vama i Vašem križu, znajući da ću tako zaslužiti obećanja ovoga i vječnoga života.

Newman

O Trojstvo! Uzvišeni Bože, veoma blagi, veoma dobrotvorni Oče, Sine i Duše Sveti, Bože jedini, uzdajem se u Vas.

Poučite me, upravljajte me, podržite me.

Oče, svojom beskrajnom moći, smirite u Sebi moje pamćenje i ispunite ga svetim i božanskim mislima.

Sine, svojom vječnom mudrošću rasvijetlite moj razum, udijelite mu poznavanje svoje uzvišene istine i moje niskosti.

Duše Sveti, koji ste Očeva i Sinova ljubav, svojom neshvatljivom dobrotom, prenesite moju volju u Sebe i raspalite je neugasivim ognjem svoje nesebične ljubavi.

Moj Gospodine i moj Bože, moj izvore i moj svršetku, biti neshvatljivo jednostavna, savršeno mirna i neograničeno ljupka, ponore slatkoće i uživanja, moje ljubljeno svjetlo i potpuna srećo moje duše, oceanu neizrecivih radosti, savršena punino svakog dobra, moj Bog i Sve moje, što mi je još potrebno kada imam Vas?

Vi ste moje jedino i nepromjenjivo dobro.

Moram samo Vas tražiti.

Ne tražim i ne želim do Vas Samog.

Gospodine, kucam: otvorite mi. Otvorite siročetu koje Vas zaklinje. Uronite me u ponor svojeg božanstva. Učinite me jednim duhom sa Sobom, da mogu, unutar sebe, uživati Vaše radosti.

Sv. Albert Veliki

O moćno i vječno Trojstvo, vrlo slatka i neizreciva Ljubavi, tko se ne bi upalio na tolikoj ljubavi? Koje bi se srce moglo braniti a da se ne istroši za Vas?

Bezdane nesebične ljubavi, Vi ste tako žestoko privezani uz svoje stvorove te izgleda da ne možete živjeti bez njih! A ipak Vi ste naš Bog! Nismo Vam nikako potrebni. Naše dobro ne dodaje ništa Vašoj

veličini, jer ste nepromjenjivi. Naše zlo ne može Vam uzrokovati nikakvu štetu, jer ste uzvišena i vječna Dobrota!

Tko Vas dakle vuče na toliko milosrđe? Ljubav. Jer Vi nemate nikakve obaveze prema nama, ništa od nas ne trebate.

Ljubav Vas je jedina natjerala i još Vas tjera da budete milosrdni svojim stvorovima obasipavajući ih beskrajnim milostima i darovima bez mjere.

Dobro iznad svake dobrote, Vi ste nam dali Riječ, svojeg jedinog Sina, da živi s nama, u vezi s našim pokvarljivim i mračnim bićem. Koji je uzrok tome daru? Ljubav, jer ste nas ljubili prije nego smo bili. Vječna Veličino, postali ste maleni da učinite čovjeka velikim. Kamogod se okrenem ne nalazim do bezdana i ognja Vaše nesebične ljubavi.

Sv. Katarina Sijenska

Trojstvo Sveto, u krilu kojeg blješti vječnim sjajem živo Božanstvo, Ljubav i Mudrost!

Oče, jedini izvore moći što je Vaša narav; Vi kojemu je Mudrost bitna, u kojem dobrota neprestano izvire, ljubav žarka kao oganj, svetost određena da se rasprostre na sva bića, dobrota raspoređena da se raširi u sve što ste Vi stvorili: Vama hvala, čast i slava, zahvala, moć i svjetlo: to želi moje srce ispunjeno zahvaljivanjem.

Riječi, koja ste visok Libanonski cedar i pružate visoko iznad Keruba grane svojeg Božanstva uzvišenim veličanstvom, Vama se svidjelo da potražite na dnu ove bijedne doline hisopovu stabljiku da je sjedinite sa Sobom tijesnim savezom i da iz nje učinite svoju zaručnicu u beskrajnoj ljubavi.

Duše Sveti, Bože ljubavi, ljubavna vezo Svetog Trojstva, Vi dolazite i radujete se među ljudskom djecom, u svetoj čistoći, koja, djelovanjem Vaše sile i čara, cvate ovdje kao ruža među trnjem.

Duše Sveti, Ljubavi, kažite mi koji put vodi slatkom boravištu, gdje je životna staza na te livade oplođene božanskom rosom, gdje se napajaju žedna srca. Ljubavi, vi jedina znadete put koji vodi u život i istinu.

U Vama se ispunja veza puna slasti koja sjedinjava međusobno božanske Osobe Svetog Trojstva. Po Vama su, Duše Sveti, razliveni na nas najdragocjeniji darovi. Od Vas proizlazi plodno sjemenje koje proizvodi životne plodove. Od Vas ističe med tako slatkih slasti kojih nema nigdje do u Bogu. Po Vama silaze na nas plodonosne vode božanskih blagoslova, tako dragi darovi Duha, ali tako rijetki u našem kraju.

Sine Božji, Ljubavi, pripravite za me stazu koja vodi k Vama, stazu plemenite ljubavi. Privučena k Vama čistim osjećajima, slijedit ću Vas od sada svuda kamo budete išli, do u visine gdje kraljujete i zapovijedate u uzvišenu veličanstvu svoje božanske biti, do tog boravišta gdje, šireći blago svoje nježnosti u neprestanu izgaranju božanske ljubavi, vodite sjajne korove hiljada i hiljada djevica, odjevenih bijelim haljinama, koje neprestano pjevaju zaneseno slatku pjesmu vječnog pira.

Isuse, ljubavi, čuvajte me u toj bijednoj dolini sjenom svoje nesebične ljubavi i, poslije dugog progona, čistu me uvedite u svoje svetište, Dajte mi mjesto u redovima toga djevičanskog zbora. Tu ću se napajati na izvor-vodama Vaše božanske nježno-

sti. Tu ću se nasititi uživajući Vašu tako slatku ljubav. Amen! Takav bio krik sviju bića!

Sveta Gertruda

Isuse Kriste, Stvoritelju, Isuse Kriste stvorenje, pravi Bože i pravi čovječe, pravo tijelo, prava krvi, pravi udovi pravog tijela, o neizrecivo sjedinjenje, susretu beskrajnosti!

Gospodine, idem od Vašeg Čovještva Vašem Božanstvu, od Vašeg Božanstva Vašem Čovještvu, idem i vraćam se.

Duša u svojoj kontemplaciji sreta neizrecivo Božanstvo koje u sebi nosi riznice bogatstva i znanja. O nepropadljive riznice, o Božanstvo, iz Tebe crpim hranjive slasti i sve što kažem i sve što ne mogu reći!

Gledam vrlo dragocjenu dušu Isusovu, sa svim krepostima, sa svim darovima Duha Svetoga i veoma svetom žrtvom, veoma svetom i bez ljage.

Gledam to tijelo, cijenu našeg otkupljenja. Gledam krv iz koje crpim spasenje i život.

I zatim gledam što ne mogu reći. Evo uistinu, pod tim zastorima, Onoga komu se klanjaju Vlasti, pred kim dršću Duhovi i strahovite Moći.

O, da se naše oči otvore kao njihove, kakve bi čudesne divote unijele u nas, u blizini otajstva, misterija, kakvo poštivanje i poniznost!

Bl. Anđela Folinjska

Poznavanje Boga! Radost nad radostima, Gospodine!

Ono ide naprijed, ljubav dolazi iza njega, ljubav preoblikovateljica.

Tko spoznaje u istini, taj ljubi u ognju.

Bl. Anđela Folinjska

POHOD PRESVETOM

— Prije nego zaključi dnevni rad, neka se svećenik uputi pred Svetohranište i neka se ondje neko vrijeme zadrži u klanjanju Isusu u njegovu Sakramentu ljubavi, da bi nadoknadio nezahvalnost mnogih, prema tako velikom otajstvu, da se sve više uspaljuje ljubavlju prema Bogu, da bi na neki način i za vrijeme noćnog počinka, koji podsjeća na smrtnu šutnju, bio u blizini Isusova Srca. — Pijo XII, *Poruka svećenstvu,* 1951.

Svi Franjini životopisci tvrde da je on izvanredno štovao Euharistiju. Njegov veliki štovatelj protestant *Sabatier* piše, da je kult Euharistije imao prvorazrednu ulogu u njegovu religioznom mišljenju i da je taj kult u neku ruku bio duša njegove pobožnosti.

Toma Celano piše: — Franjo je izgarao u svakoj žilici svojeg srca od žarke ljubavi prema Sakramentu Tijela Kristova i s najvećim začuđenjem divio se poniznosti koja ljubi i ljubavi koja je ponizna u Njemu. Smatrao bi neoprostivim nemarom, ako ne bi svaki dan slušao barem jednu misu, kad bi to bilo moguće . . .

U svojoj poslanici na Kapitul govori *Franjo* ovako: — Zaklinjem vas sve, braćo, ljubeći vam no-

ge i svom mogućom ljubavi, da iskazujete svu čast i štovanje, kolikogod ste sposobni za to, Presvetom Tijelu i Krvi G. n. Isusa Krista, kojom je pomirio sa svemogućim Bogom sve, bilo to na nebesima, bilo na zemlji...

— O uzvišena poniznosti! O ponizna uzvišenosti, što se Gospodar svega, što se Bog i Sin Božji tako ponizuje da se radi našega spasenja skriva pod neznatnom česticom kruha! Gledajte, braćo, poniznost Božju i izlijte svoja srca pred njim, ponizite se i vi, da vas On uzvisi.

— I ja to činim zato (štujem svećenike), jer na ovom svijetu ništa ne vidim tjelesnim očima od uzvišenog Sina Božjega, nego njegovo Presv. Tijelo i Krv koju samo oni posvećuju, primaju i samo je oni drugima dijele. Hoću da se ova Presveta Otajstva nadasve štuju, časte i stavljaju na dragocjena mjesta.

Njegova prekrasna molitva: — *Klanjamo Ti se Presveti Gospodine Isuse Kriste, ovdje i po svim Tvojim crkvama koje su po cijelome svijetu, i blagosivljamo Te, jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet* — odzvanja danas po čitavom svijetu...

Jedna je od najutješnijih dogmi Katoličke Crkve Isusova prisutnost u Euharistiji. Kada se vraćao Ocu nije nikako želio da nas posve napusti i zbog toga je kao — *Bijela Hostija* — postao naš suputnik kroz vjekove.

Kao što je za svojeg zemaljskog života svima pomagao, tako isto želi to nastaviti u Svetohraništu... Sav je problem našeg vremena problem ljubavi: koliko nastojimo steći sposobnost da ljubimo sebe i druge? Razlog je zašto se međusobno mrzimo i bojimo jedan drugoga u tom, što tajno

ili otvoreno mrzimo ili se bojimo samih sebe. A sami sebe mrzimo zato što je dubina našeg bića kaos razočaranja i duhovne bijede. Osamljeni i bespomoćni, ne možemo biti u miru s drugima, jer nismo u miru sa sobom, a ne možemo biti u miru sa sobom, jer nismo u miru s Bogom (Merton, The Living Bread, XII). Zar ne bismo taj problem najprije riješili pred Svetohraništem?...

Veoma je žalosno što ih među nama ima mnogo koji svjesno živimo daleko od njega. A i onda, kada moramo biti kraj njega, srce je naše uvijek negdje drugdje, negdje drugdje ima svoje blago...

Zašto toliki svećenici i redovnici, mjesto da se saberu u molitvi kraj Svetohraništa, vole da se izgube u praznom šumu kakve akcije, koja se samo ironički može nazvati »duhovnom«. Izvor je uspjeha i težišna točka ovdje u Euharistiji, jer Ona je centrala svih milosti, uspjeha, kreposti..., svetosti.

Moramo priznati kako često iz navike i nepažnje provodimo čitave dane u blizini Euharistije, a ona nas ne dira niti osvaja ništa više, nego bi nas dirala blizina nekih nepokretnih ili beživotnih stvari.

Upravo naša najveća briga mora biti da sa sv. Hostijom postupamo kao sa živom osobom. Jesmo li ikada ozbiljno promišljali da se tu radi o jednoj Božanskoj Osobi? Jesmo li mislili da u Bijeloj Hostiji kuca *živo Srce?*...

Pobožnost Euharistijskom Srcu jako zanosi duše prema tajni ljubavi, prema najbožanstvenijem daru, koji je potekao iz najtajinstvenije dubine Isusova Srca, a štovanje Euharistije uvodi ih duboko u odaje Presv. Srca, u kojemu živi pogon uzlaska na brdo svetosti...

Sveti je Karlo govorio da je jedna jedina duša dosta široka dijeceza, da se za nju brine jedan biskup. Pobožnost Euharistijskom Srcu — svetohraništu njegove neizmjerne ljubavi, dosta je široko polje da obuhvati čitav svećenički ili redovnički rad. Ovdje može svatko djelotvorno uložiti od Boga primljene talente, bili oni ne znam kakvi i postati svet i posvetitelj . . .

Kada pobožnost euharistijskom Srcu zavlada jednim srcem, posvetit će ga. Uđe li u obitelj, probrazit će je; primi li je jedna zajednica, procvast će u njoj sve što je božansko . . . , proširi li se ona u jednom kraju, postat će on živim ognjištem kršćanskog života.

U Crkvi su osnovana dva službena društva svećeničkog klanjanja. U prvom se članovi obvezuju da će svake sedmice jedan sat obavljati klanjanje. U drugom, da će svaki dan provesti jedan sat pred Svetohraništem. A, neslužbeno, pobožne duše provode i više sati pred Isusom u Hostiji, a mnogi i cijele noći . . .

Sv. Alfons veli da je najbolje upotrijebljeno ono vrijeme što ga provedeš pred Presvetim . . . , ono će ti na smrtnom času i u vječnosti pripraviti najveće veselje.

Ove će intimne i osamljene posjete nadahnjivati ljubav. Posjete u kojima se klanja, zahvaljuje i blagoslivlja. Posjete u kojima se sućuvstvuje s Isusom koji je zanemaren, napušten, pogažen od zlobnih, pogrđivan od psovača . . . ; koliko veselje za njega, kada ponovno osjeti Veronično srce, sućutan pogled Ivanov ili toplu supatnju svoje Majke . . .

Posjeti ljubavi: posjet brata svojem Bratu, prijatelja Prijatelju, zaručniku. Posjeti u kojima se srce

izlijeva Srcu u divnim dokazima nježnosti. Susret dviju duša koje se predaju i stapaju u potpunoj i uzajamnoj ljubavi.

Posjeti prošnje: On nam toliko i svuda treba. U napasti, u tjelesnom ili duševnom trpljenju, svaki puta kada nas križ tišti sve do iznemoglosti, zašto — mjesto da se uvučemo u sebe, da jadikujemo, da se bunimo, ili čak da idemo prosjačiti u stvorova neku ništavu i prolaznu utjehu — ne odgovorimo na poziv Isusa Hostije : — Vi koji se mučite, koji više ne možete, vi, zemaljski otpad, dođite k meni svi: Ja ću biti vaše svjetlo, vaša snaga, vaša radost...

Zar nećemo Gospodinu odgovoriti pozitivno, barem duhovno, ako ne tjelesno? Svaki dan! Po njegovoj Majci, koja je istovremeno njegova *»živa Pokaznica«* . . . .

Himan Euharistiji sv. Tome Akvinskog

Hvali, Sion, Spasitelja,
Vođu svog i Učitelja
pjesmama i popijevkom.

Uzdiži ga iznad svega,
nećeš preveć hvalit njega
niti kojom pohvalom.

Slava evo velika je
živi kruh što život daje
častit nam je ovaj dan.

Kruh što bi kod svetog stola
među dvanaest apostola
podijeljen i blagovan.

Pojmo punom, jasnom riječi,
neka milo klikče, ječi
srdaca nam skladan glas.

Blagdan slavni svjetkujemo
ustanovu spominjemo
Gozbe što je dade Spas.

Novog Kralja stol je ovo,
na njem, evo, Janje novo,
Starom Vazmu dođe kraj.

Nesta slika toga trena,
Ispred zbilje minu sjena,
tminu progna sunčev sjaj.

Što sam stvori ono veče,
Krist to isto tvorit reče,
dovijeka na spomen svoj.

Poučeni kako treba
prinosimo dare neba
u žrtvi spasonosnoj.

Nauke nam svete glase:
kruh u tijelo pretvara se,
vino u krv Gospodnju.

Ne shvaćamo, ne gledamo
al'po jakoj vjeri znamo
što van reda biva tu.

U dva lika tu se taje
silne stvari kojima je
tek vanjština razlikom.

Tijelo hrana, krv je piće,
Kristovo je ipak biće
sve pod svakom prilikom.

Kad ga primaš, nije dio
nije kriška nego cio
ljudima se predaje.

Jeo jedan, jelo trista,
svaki prima svega Krista,
nit ga jelom nestaje.

Dobar, opak, blaguju ga,
kob je ipak svakom druga:
život ili smrtni mrak.

Smrt je zlima, dobrim žiće,
gledaj: isti kruh i piće,
plod toliko nejednak.

Kad je tajna razlomljena,
Znaj da čest joj odijeljena
ko cjelina vrijedi njena,
jer u svakoj sav je dar.

Nit se mijenja što pri tome
stas il' stanje sakritome:
prilike se samo lome,
ne trga se sama stvar.

Anđeoske eto hrane,
putnici se njome hrane,
to je kruh za odabrane,
ne daje se svijetu zlom.

Davno mu je spominjanje:
Izakovo žrtvovanje,
Izraelskog Vazma janje,
mana, hrana pustinjom.

Dobar pastir, pravo jelo,
smiluj nam se, Janje bijelo,
daj nam hranu, svoje Tijelo,
brani, vodi stado cijelo
k strani žića blaženog.

Silni Bože, što nam jesti
na zemaljskoj daješ cesti:
daj nam gore s tobom sjesti,
među svece ti nas smjesti
u nebu kod stola svog.

Amen.

Pobožno razmatranje o Presvetom Sakramentu, od Ivana Peckam, franjevca, Kanterberijskog nadbiskupa — primasa cijele Engleske, 1292.

1.— Zdravo, živa hostijo,
Istino i živote,
U kojoj žrtve
Svršene su sve,
Po tebi se Ocu slava
Daje beskrajna
Po tebi stoji Crkva
Neprestano utvrđena.

2.— Zdravo, posudo blagosti,
Škrinjo sladosti
U kojoj su slasti
Ukusa nebeskog,
Istina supstancije
Spasitelja sva,
Sakramenat milosti
Hrana ljubavi.

3.— Zdravo, mano nebeska,
Istinitija od zakonske.
Dana u popudbinu
Bijednom smrtniku,

Mistički lijeku
Duhovnoj bolesti,
Smrću daješ katolika
Životu besmrtnom.

4.— Zdravo, tijelo Gospodnje
I dare konačni,
Tijelo spojeno Božanstvu,
Gozbo plemenita,
Koju ostavi čovjeku
Na uspomenu,
Kad je na svršetku cilja
Zbogom svijetu rekao.

5.— Zdravo, potpuno veselje,
Blaženih živote,
Utjeho siromašnih,
Bijednih spase.
Povlastica velika
Putnika je ovo,
Njihovoj žrtvi,
Plaća je nebo.

6.— Zdravo, jakih kreposti,
Protiviš se propasti,
Tornju i zaštito,
Puka na putu.
Kojeg ne dopusti da slomi
Neprijatelja navala,
Da na kraju ne pogine
Na putu zlobnika.

7.— Ovdje Isus uistinu
U dvostrukoj je naravi,

Nije djelomično
Ni samo slikovito,
Nego bitno,
Čisto Tijelo Kristovo
Krije se čitavo
U malom zatvoru.

8.— Na nebu vidljivo
Tijelo Kristovo položeno,
Oblikom kruha drukčije
Krije se ovdje odjeveno,
Jedini znade kako,
Ovo koji postavi tako,
Može ovo lako
Snaga beskrajna.

9.— Ne troši se uzeto
Spasitelja tijelo,
Isto cijelo uzima se
U satima svima,
Kruha se oblik lomi,
Gladnog zubom,
Snaga tijela upija se
Ugrizima ljubavi.

10.— Krist ne trpi ništa
Ove povrede,
Oblik kruha raskida se
Silom probave,
Tada Krista ako tražiš
U neba je prijestolju
Kako hoće, odavle odilazi
Života davši dare.

11.— Ovom žarkom žeravom
Dođi, nas zapali,
Tim ljubavi ostanom
Slomi srdžbe buru
I ovim jelom
Koji nas hraniti želiš
Htij srca vezom
Sjediniti čvrsto.

12.— Običaj je zaljubljenih
Uzajamno žeđati,
Da u tajne srdaca
Unići mogu,
Tako hoće Kralj vladara
Ljubavi čudesne
Dok hrani vjernike
Zaći u dubine.

13.— O najslađi Isuse,
Spasonosna hrano,
Koji nam se tako intimno
Dostojiš darovati,
Uništi naša zla
Gorkim plačevima
I utisni čuvstva
Koja Te vesele.

14.— Hostijo živa, Isuse,
Ublaži veličanstvo
Milošću sakramenta,
Pokloni zdravlje,
Siromašnih živote,
Nama vječnost daj,
Uspomeno Gospodnja,
Našu ljubav krijepi.

15.— Ispraznost da prezremo
Daj nam, tješitelju,
Pobijediti neprijatelje
Daruj, Kriste pobjedniče,
I nas što učiš vjerovati
Isuse, obnovitelju,
Po Tebi napokon gledati
Daj nam, nagraditelju.

Sv. Đema Galgani štuje i ljubi Euharistiju

Đema je naročito voljela tri pobožnosti između ostalih: Pobožnost svetoj Čovječjoj naravi (Čovještvu) Božje Riječi i njezinoj Muci, Majci Božjoj i njezinim bolima, i Euharistiji.

Prva joj je raznježivala srce i poticala na žrtvu. Druga joj ulijevala hrabrost i djetinje pouzdanje. Zahvaljujući trećoj, koja ju je hranila i slatkom sitošću ispunjala cijelu njezinu dušu, živjela je na zemlji nebeskim životom.

Prema Euharistiji imala je takvu nježnu ljubav i poštivanje da može svima biti divan uzor... Kako je imala živu vjeru, čisto, ponizno i bezazleno srce, lako je prodirala u tajne i dubine toga Sakramenta. Bilo je dosta da joj netko samo napomene Isusa u Euharistiji, već Ga je ona gledala kao vidljiva na oltaru, osjećala prisutna u ciboriju, i cijelo je njezino biće drhtalo od radosti pred tim slatkim Veličanstvom...

Govori u jednoj ekstazi: — Dobro vidim, Gospodine, da si nam mjesto vremenita i propadljiva bogatstva dao pravo bogatstvo: euharistijsku hranu Riječi. Što bih ja postala da ne iskazujem svetoj Hostiji svu svoju nježnost... O, da, razumijem,

Gospodine, dao si mi raj već na zemlji da zaslužim onoga na nebu.

U svojim ekstazama naziva Euharistiju »rajskom Akademijom gdje se uči ljubiti«. Škola je, dodala je, objašnjavajući svoju misao, Pričest. Učitelj je Isus, a nauka njegovo tijelo i krv.

Dan je i noć bila mislima pred Svetohraništem, a velika je sreća za nju bila kada je osobno mogla boraviti kraj svoga sakrivena Gospodina... Da ne bude upadna, išla je u crkvu dva puta dnevno. Ujutro, na Misu i Pričest, a naveče, na javno klanjanje, običaj u gradu Lucca.

Čim je došla na sveto mjesto, okrenula se čedno prema Svetohraništu, uprla u nj žarke poglede i više ih nije odvraćala. Nepomično je klečala i nije se obazirala na svoju okolinu kao da je sama sa svojim Gospodinom. Držanje joj bilo poput anđela koji se klanja, lice užareno, a suze joj lagano tekle niz lice...

To bijaše vanjština, a nutrina ko u užarena serafa: — Isuse, evo me kraj tebe. Osjetila sam da me tražiš i došla sam. —

Uživanje što ga daju zemaljska stvorenja sasvim je različito od onoga što se kuša u Tebi koji si Stvoritelj. Gledaj, Isuse, kada stvor želi neki predmet, umire od želje za njim. Kada se njegova želja ispuni, nije zadovoljan, nije nikada zasićen. Samo ti daješ sitost, samo Ti činiš čistima i neokaljanima one koji žive u Tebi i u kojima Ti stanuješ... —

Izražava svoju zahvalnost: — Jutros si pobijedio, Isuse, Pošto sam te primila, stala sam razmišljati o velikim borbama koje sam tvojom pomoći pobjednički izdržala protiv đavla. Mnoge sam ih nabrojila! Tko zna, koliko bi se pokolebala moja

vjera, moje ufanje i moja ljubav, bez tvoje pomoći? Moj bi razum bio potamnio, da ga nisi ti, vječno sunce, rasvijetlilo svojim božanskim zrakama. Koliko puta bi moja ljubav bila oslabila da je nije okrijepilo tvoje milovanje! I koliko bi se puta moja volja predala mlitavosti! Ali je došla tvoja vatra da je raspali. Sve je to bilo, priznajem, samo djelo tvoje beskrajne ljubavi. I već radi toga, Gospodine, kakva bi morala biti moja zahvalnost! —

Iza takvih bi, i sličnih izljeva, Đema ostala kao iscrpljena i šutljiva. Neko je nebesko svjetlo silazilo u njezin duh i uzdizalo ga na veoma visoko promatranje. U tom joj uzvišenu stanju govori Isus i priznaje koliko mu je ugodan taj posjet kod njegova oltara i što mu daje zadovoljštinu za nezahvalnost većine ljudi i za uvrede grešnika. Hvali njenu vjernost i obećava joj nove milosti i darove. Potiče je da mu neprestano uzvraća ljubav za ljubav... Na takve je riječi ona gorjela i ražarivala se sve više: — Ti hoćeš ljubavi, Isuse, ali nema je više u srcu. Ah, htjela bih njome zapaliti sve stvorove u svemiru. —

Da dokaže svoje osjećanje, dodaje naivno: — Pretpostavimo, Gospodine, da si ti Đema a ja sam Isus; znaš li što bih učinila? Prestala bih biti Isus da to ti postaneš. O Bože, o Isuse, ti si vredniji od svega zemaljskog blaga. Kako bih se rado sjedinila s tvojim nebeskim duhovima i istrošila pjevajući tebi pohvale! Kako bih rado bez prestanka boravila pred tobom! Ali što govorim, kada govorim o tebi? Govorim što mogu, nikako što moram. I ako ne znam to govoriti, treba li da šutim? Ne, jer moj Isus mora biti ljubljen i štovan od svih... Da li si

sada siguran da te ljubim više nego išta na nebu i na zemlji? —

Često su u takvim poletima njene sile oslabile: — Ah, povikala je, ne, ne mogu više podnijeti misao da se Isus daje tako kušati zadnjem od svojih stvorova i da mu očituje u čudesnoj širini svoje očinske ljubavi sav sjaj svojeg ljupkog srca. —

I govoreći to, pala je onesviještena u ruke svoje pratilice, koja je znala, predvidjevši slične slučajeve, sve tako rasporediti da nitko u crkvi nije ništa primijetio.

Đema se veoma čudila što i druge pobožne duše nisu izgarale od ljubavi kao ona: — Ne znam, govorila je, kako toliki drugi koji su blizu Isusu ne izgaraju. Ja bih, kada bih ostala samo četvrt sata, čini se, postala hrpa pepela. —

U jednoj je ekstazi rekla familijarno Isusu:

— Čuj, Isuse, pitanje što mi je postavio ispovjednik: Što radiš Đema kada si pred Isusom? — Što radim? — Ako sam sa raspetim Isusom, trpim. Ako sam s Isusom-Euharistijom, ljubim. —

Bitna je točka pobožnosti Euharistiji sveta Pričest. U njoj se na zemlji ispunja tajna Isusove ljubavi i sjedinjenja s Njim...

Ne zaboravimo da je Đema primila svetu Pričest u devetoj godini i da bi bila umrla od žalosti da nisu ubrzali dan Prve njezine Pričesti.

Pričešćivala se uvijek kadgod je mogla. Bila je kadra živjeti, dulje vremena, bez tjelesne hrane, ali ne bez Euharistije.

I stvarno je od 18. svibnja 1902. do konca lipnja bila bez ikakve hrane, a da joj sile nisu oslabile. Kazivala je svom duhovnom vođi da ne treba drugo do Pričesti i malo vode. Taj se glad i žeđa za

Euharistijom nisu utišavali dnevnim primanjem divne tajne; oni su rasli do mučeništva njezina srca.

Ta je čežnja tako jaka i misao na sutrašnju Pričest tako snažna i slatka da bi joj srce stalo žestoko lupati i ne bi mogla spavati, a više je puta pala u zanos ili se onesvijestila...

Zato joj ispovjednik, radi zdravlja, zabrani da noću hotimice misli na slijedeću Pričest.

Toliko bijaše prožeta veličinom Pričesti, da je sve ostalo nestajalo iz njezina duha. Zbog toga se neobično ozbiljno pripravljala za nju i to opravdavala:

— Radi se o spajanju dviju krajnosti: Boga koji je sve, i stvorenja koje nije ništa. Boga koji je svjetlost, i stvora koji je tama. Boga koji je svetost, i stvora koji je grijeh. Da li se ovdje može dovoljno pripraviti? —

Misleći na te duboke protivnosti, Đema je blijedila od užasa. Sa svoje se strane, da joj vjera nije nadahnjivala hrabrost, ne bi nikada približila božanskoj gozbi; a ipak je umirala od žeđe za njom.

Uvijek se tužila da nije dosta kreposna i da joj Pričest ne daje tolike milosti kolike drugima. Crvenjela se i drhtala na misao kako će ona, nečista, primiti samu Čistoću... Ali, po njezinim riječima, Isus je dobar i ljubi je takvu... i daje se osjetiti veoma jako u njezinu srcu, za sretnih časova sv. Pričesti, sa mirom i slatkoćom...

— Uvijek vrijedi više Isusa primati nego gledati — ponavljala je u ekstazi, a to joj rekao sam Isus.

Nije u Pričesti samo živo osjećala Isusovu prisutnost nego i druge čudesne učinke. Često je u ustima imala osjećaj slatkoće i mirisa, i to je silazilo u njezine grudi. Na blagdan Svijećnice osjeti da su joj usta puna krvi i da joj ona čini veliko dobro. Imala je više puta taj osjećaj..., i umirala od sreće. — Isus je rastapa — ona se — troši od ljubavi —.

Njezina je zahvalnost za sv. Pričest bila isto takva kao i priprava. Trajala je cijeli dan...

Njezine su žarke pričesti bile ugodne ne samo Isusu nego i nebeskoj Majci. I da joj pokaže svoje zadovoljstvo te da je još više osokoli, prati je sama katkada na svetu gozbu s anđelima.

Na tako neočekivano viđenje Đema je pala u zanos i drhtala od radosti pred nogama svoje slatke Majke.

— Kako je lijepa, pisala je, sveta pričest uz pratnju rajske Majke! Jučer, 8. svibnja, pričestila sam se prvi puta uz njezinu prisutnost. Znate li, Oče moj, što su izgovarali svi zanosi mojeg srca u taj čas? Ove jedine riječi: Moja Majko, moja draga Majko! —

Oko tri puta primila je Đema sv. Pričest iz ruku samoga Isusa, kada bijaše u takvim okolnostima da nije nikako mogla poći u crkvu, a silno je željela da se pričesti. Evo što pripovijeda svjedok koji je svojim očima gledao:

— U petak ujutro, kada je naša Đema prvi put proživljavala Isusovo bičevanje, kako bijaše sva pokrivena strašnim ranama, nisam joj dozvolio da se digne. Siromašno dijete posluša i odmah započne svoju pripravu za duhovnu pričest, sa toliko sabranosti i žara, kao da će stvarno primiti posvećenu Hostiju. Uskoro zapadne u ekstazu; zatim sam vidio kako joj se vraćaju osjeti i da sklapa ruke. Iznenada njezine oči zasvijetle i njeno se lice užari...

Ispruži jezik, povuče ga malo kasnije i ponovno zapadne u zanos, da se na običajan način zahvali. Isti se prizor ponovio slijedećeg petka, a možda i još koji put... Đema mi bezazleno povjeri da joj je sam Isus, a ne anđeo, donio pričest. —

Kada je ležala jako bolesna, bila joj je užasna muka što ne može na pričest. Tada je molila i zaklinjala Gospodina neka joj pošalje sto puta teže fizičke boli, samo neka je ne ostavi bez životnoga kruha. Dodavala je, da dobije milost:

— Tako strastvenoj Ljubavi kao što si Ti, Gospodine, ne treba tolike molbe. Ona uslišava na prvo traženje. Reci, dakle, da, i ja dolazim. —

Najčešće je nebeski Zaručnik rekao »da«, i Đema, crpeći sile u svojoj velikoj vjeri, mogla se dići, iako je živa prije nekoliko trenutaka pokazivala četrdeset stupnjeva groznice. Kada je Gospodin odredio drukčije, ponizno se pokorila i zadovoljila duhovnom pričešću, a i ta bijaše praćena neizrecivim božanskim saopćivanjima koja su obično nadoknađivala osjetno primanje svete Hostije.

Videći njezinu žarku želju za pričešću, rekao je njezin ispovjednik članovima obitelji, gdje je stanovala: — Činite nemoguće, iako je bolesna, vodite je u crkvu, jer kako će podnijeti, siromašna mala, da živi bez pričesti? —

Zahvaljivanje je iza pričesti počinjala u crkvi i nastavljala cijeli dan radeći u kućanstvu. Njezino se srce prelijevalo na sladak spomen pričesti i osjećalo neprestanu potrebu da se širi. Tijelo nesposobno da se odupre živahnosti osjećanja, gubilo je često porabu sjetila.

To je razjašnjenje brojnih ekstaza mlade djevojke od izlaska iz crkve do večeri.

Željela je Isusa ukopati zauvijek u svom srcu. Htjela je od njega naučiti — do koje točke i do koje mjere mora stići njezina ljubav da zahvali tolikom sniženju —. I u osjećaju svoje nemoći izlijevala se u žarke usklike:

— Moj Bože, moj Isuse, moj Oče, moja Slatkoćo, utjeho svakoga stvorenja! Ljubavi koja me podržavaš, ognju koji uvijek goriš a da se nikada ne ugasiš! —

Zatim je pitala Isusa »da li su Mu ugodni plamenovi koji je troše...« Misao na Isusa-Hostiju zaokupljala bi je cijeli dan, i u pismima i u govoru, iz preobilja srca...

Među mističkim kušnjama jedna je od najtežih duhovna suhoća. Kao da se Gospodin izgubio, sakrio, povukao...

Tražiti Isusa, a ne primiti od njega nijedan pogled, zvati ga tjeskobno, a ne čuti nijedan zvuk njegova glasa, to je za dušu, kojoj su svi osjećaji u nebu, muka koju treba doživjeti, da bi o njoj mogli imati pravi pojam.

Za Đemu je Euharistija bila nebo. Isus-Hostija bio joj je sve. Njezina sreća! Od vremena do vremena Gospodin bi joj uskratio opojne radosti na podnožju oltara ili kod pričesti. Iznenada se izgubio očima svoje ljubljene kćerke. Tada je ona uzdisala i pisala duhovnom vođi kako je tjeskobna, napuštena i kako se sve promijenilo, a ona ne zna zašto...

Jednom je dodala:

— Ali ima dana veoma različitih. Evo već tri jutra što se Isus iza pričesti vlada kao da nije ni došao u moje srce. Šuti i pušta da umirem od želje.

No, ona je jednako bila revna i aktivna. Gledala svojeg Gospodina ili ne, čula njegove pozive ili ne, jednako je polazila u crkvu i uvijek ga tražila istim tjeskobnim žarom, umirući od želje, što ju je, kako je govorila, *trošila* . . .

Gemma (Đema) Galgani rodila se 12. 3. 1878. u Camigliano, Italija. Otac joj bijaše apotekar. Imao je osmero djece, a ona je četvrta po redu između braće i sestara.

Željela je ući u samostan, ali je nisu primili; tako je u svijetu jače zasjala.

U očima je i životu očuvala čist značaj, zavjetovala čistoću i očuvala je do smrti.

Poslije smrti roditelja postane paziteljica djece u pobožnoj obitelji grada Lucca. Tri je godine nosila znakove svetih rana, u određene dane, izgarajući za raspetim Isusom . . .

Svojim je molitvama i žrtvama obratila brojne grešnike . . .

Umrla je 11. travnja 1903. Imala je 25 godina. Svetom je proglašena 1940.

Pohodi Presv. Sakramentu sv. Alfonsa Liguori

(Izbor)

Rekao je netko da je kruh hrana koja se troši blagovanjem i čuva držanjem kroz neko vrijeme. Zato je Isus htio ostati na zemlji pod prilikom kruha, ne samo da bude potrošen sjedinjujući se s dušom svojih ljubitelja u sv. pričesti, nego i da se čuva u svetohraništu, nama prisutan, te nas podsjeća svoje ljubavi.

Sveti Pavao veli: Poništio je sam sebe uzevši oblik sluge. Ali, što moramo reći, videći ga da uzima oblik kruha? Nijedan jezik nije dostatan da može razjasniti veličinu ljubavi koju Isus ima prema svakoj duši koja je u milosti. Zato kada je taj najslađi zaručnik htio otići iz tog života, da njegova odsutnost ne bi bila uzrok da ga zaboravimo, ostavio nam je za uspomenu taj Presveti Sakramenat, u kojem sam boravi, da ga neprestano imamo pred očima (sv. Petar Alkantarski).

— Isuse, budući da ste zatvoreni u tom svetohraništu zato da slušate molitve jadnika koji dolaze da ih primite, čujte danas poniznu molbu koju vam upravlja najnezahvalniji grešnik koji živi usred ljudi.

Dolazim raskajan pred vaše noge, jer sam upoznao zlo koje sam učinio, kada sam vas oneraspoložio. Najprije vas molim da mi oprostite što sam vas uvrijedio. Kamo sreće da to nisam nikada učinio! Znadete li što još želim?

Budući da sam upoznao vašu divnu ljupkost, zaljubio sam se u vas i osjećam golemu želju da vas ljubim i da vam se sviđam; no, nemam snage da to učinim, ako mi vi ne pomognete.

Upoznajte, veliki Gospodine, cijelo nebo svojom velikom moći, i svojom beskrajnom dobrotom. Dopustite da postanem od velikog buntovnika protiv vas velik vaš ljubitelj: možete to učiniti, htjednite to učiniti.

Nadoknadite sve što u meni nedostaje da vas mogu mnogo ljubiti, barem toliko koliko sam vas uvrijedio. Isuse, ljubim vas iznad svega; ljubim vas više od svojeg života, moj Bože, moja ljubavi, moje sve. — (Slijedi duhovna pričest.)

Molitva Mariji na kraju pohoda

Najsvetija bezgrešna Djevice, majko moja Marijo, vama koja ste majka mojeg Gospodina, kraljica svijeta, zagovornica, utočište grešnika, utječem se danas kao najbjedniji od sviju.

Častim vas, velika Kraljice, zahvaljujem na tolikim milostima koje ste mi dosada udijelili, osobito što ste me izbavili iz pakla, koji sam toliko puta zaslužio.

Ljubim vas, Gospo, najvrednija ljubavi, i zbog te ljubavi obećajem da ću vam uvijek služiti i učiniti koliko mogu da vas i drugi ljube.

Potpuno se vama predajem: primite me za svojega, Majko milosrđa. I jer ste tako moćni kod Boga, oslobodite me od napasti, ili mi pribavite snagu da ih svladavam do smrti.

Od vas se nadam sretnoj smrti. Majko moja, radi ljubavi koju imate prema Bogu, molim vas da mi uvijek pomažete, a najviše u zadnjem trenutku mojeg života.

Ne puštajte me dok me ne vidite spasena u nebu, da vas blagoslivljem i pjevam vaše milosrđe kroz svu vječnost.

2

Slast mi je boraviti sa sinovima ljudskim. — Naš Isus nije se zadovoljio da umre na zemlji iz ljubavi prema nama, nego je i poslije smrti htio ostati s nama u Presvetom Sakramentu, izjavljujući da među ljudima nalazi svoje uživanje.

Ljudi (pita se sv. Terezija), kako možete vrijeđati Boga koji veli da mu je užitak biti među vama. Isus uživa da je s nama, a mi ne uživamo kada smo s Njim. Osobito mi koji ostajemo u palači.

Kako se smatraju počašćeni podanici, kojima Kralj daje mjesto u palači! Kraljeva je palača ta kuća gdje stanujemo s Isusom. Znajmo biti zahvalni i okoristiti se razgovorom s Isusom.

Evo me, moj Gospodine i Bože, pred tim oltarom, gdje se vi zadržavate danju i noću za mene: vi ste izvor svakog dobra. Vi ste liječnik svakog zla. Vi ste blago svakog siromaha, evo danas pred vašim nogama jednog grešnika, najsiromašnijeg, najbolesnijeg, koji vas moli smilovanje; imajte sućuti sa mnom.

Nikako ne želim da me poništi moja bijeda, dok vas gledam u tom Sakramentu kako ste sišli s neba na zemlju, samo zato da mi činite dobro.

Hvala vam, zahvaljujem vam, ljubim vas; i ako hoćete da vas molim neku milostinju, ja je molim, čujte me: ne želim da vas više vrijeđam i molim da mi dadete svjetlo i milost da vas ljubim svim svojim silama.

Gospodine, ljubim vas cijelom svojom dušom, ljubim vas svim svojim čuvstvima. Dopustite da to kažem istinito, i da to govorim uvijek u ovom životu i svu vječnost.

Marijo presveta, sveti moji zaštitnici, blaženi nebeski anđeli, pomozite mi ljubiti mojeg najljubljenijeg Boga.

— Duhovna pričest ... —

Mariji

Njezini su lanci spasonosne veze. Pobožnost je Mariji lanac preodređenja. Molimo našu Gospu da nas sve više steže lancima ljubavi, da se pouzdamo u njezinu zaštitu.

(Slijedi molitva Mariji)

3

I nema bola u zajedništvu s Njim, već samo užitak i radost (Mudr. 8. 16). — Zemaljski prijatelji nalaze toliko zadovoljstva međusobno, da troše dane i dane da borave zajedno. S Isusom u Euharistiji dosadno je onomu koji ga ne ljubi. Sveti su nalazili raj pred Presv. Sakramentom.

Sveta je Terezija iz neba rekla jednoj svojoj redovnici poslije svoje smrti: Mi iz neba i vi sa

zemlje moramo biti jedno u čistoći i ljubavi; mi uživajući, a vi trpeći. I ono što mi u nebu radimo sa božanskom biti, vi morate raditi na zemlji sa Presv. Sakramentom.

Evo našeg raja na zemlji: Presveti Sakramenat.

Neokaljano i žrtvovano Janje na križu za nas; sjetite se da sam jedna od onih duša, koju ste otkupili tolikim bolima i svojom smrću. Budite moj, i ne dajte da vas ikada izgubim, jer ste se darovali meni i dajete se svaki dan žrtvujući se za nas na oltarima. Dozvolite da budem sav vaš.

Darujem sebe vama, da učinite sa mnom što želite. Darujem vam svoju volju, privežite je slatkim vezama svoje ljubavi, da bude vječna ropkinja vaše najsvetije volje. Neću više živjeti da udovoljavam svojim željama nego da zadovoljim vašu dobrotu.

Uništite u meni sve što vam se ne sviđa, udijelite mi milost da se želim svidjeti jedino vama, da želim samo ono što i vi. Ljubim vas, Gospodine, svim srcem, jer ste toga itekako dostojni. Htio bih umrijeti iz ljubavi prema vama. Gospodine, primite moju želju, i udijelite mi svoju ljubav...

(Duhovna pričest)

Mariji

Ja sam majka lijepe ljubavi, veli Marija; to znači, one ljubavi koja čini duše lijepima. Sv. Marija Magdalena Pazzi vidjela je Djevicu Mariju kako hoda dijeleći slatku tekućinu, a to bijaše božanska ljubav. Taj se dar dijeli samo po Mariji, tražimo ga od Nje.

(Molitva Mariji)

4

Gdje je vaše blago, ondje je i srce vaše — riječi Isusove, da pokaže gdje je nečija ljubav. Zato sveci, koje cijenimo, nisu imali drugog blaga do Isusa Krista; u presv. Sakramentu bilo je njihovo srce i sva njihova ljubav.

— Ljubljeni Isuse u Sakramentu, koji ste iz ljubavi prema meni dan i noć zatvoren u tom svetohraništu, privucite, molim vas, čitavo moje srce, da misli samo na vas, da samo vas ljubi, traži i pouzdaje se u vas. Učinite to po zaslugama svoje majke...

Gospodine u Hostiji, božanska ljubavi, kako su dražesni iznalasci vaše ljubavi, da privučete duše da vas ljube! Vječna Riječi, postala čovjekom, niste se zadovoljili da umrete za nas. Dali ste nam još taj Sakramenat za društvo, kao hranu i kao jamstvo raja.

Pojavili ste se među nama, sada kao djetešce u staji, sada kao siromašak u radionici, sada kao kruh na oltaru. Da li ste mogli više pronaći da budete ljubljeni? O beskrajna Ljubavi, kada ću početi uzvraćati tolikoj profinjenosti ljubavi?

Gospodine, ne želim živjeti, osim da ljubim samo Vas. Čemu služi moj život, ako ga čitava ne potrošim u ljubavi i sviđanju vama, ljubljeni Otkupitelju, koji ste istrošili sav život za mene?

I što imam ljubiti, ako ne vas koji ste sav lijep, sav plemenit, sav dobar, sav ljubak?

Neka živi duša moja samo da vas ljubi; neka se rastapa od ljubavi na sâm spomen vaše ljubavi, na samo slušanje spominjanja jaslica, križa, Euharistije; neka se sva raspali željom činiti velike stvari za vas, Isuse, koji ste činili i trpjeli odviše velike stvari za mene.

Mariji

Kao prekrasna maslina u polju. Ja sam, veli Marija, lijepa maslina, iz koje neprestano istječe ulje milosrđa. Stojim u polju da me svi vide i da se svi utječu k meni.

Sjeti se, predobrostiva Majko, da se odvijeka nije čulo, da si ikoga zapustila koji se utekao pod tvoju zaštitu...: ne želim biti ja prvi nesretnik, koji se vama utekao i bio napušten...

Marijo, udijelite mi milost, da se uvijek vama utječem.

(Molitva Mariji).

5

Evo ja sam s vama sve dane do svršetka svijeta.

Taj naš ljubljeni pastir koji je dao svoj život za ovce, nije htio umirući odijeliti se od nas. Evo me, veli on, uvijek s vama: za vas sam ostao na zemlji u toj Euharistiji. Tu me možete naći kadgod zaželite, da vam pomognem i tješim svojom prisutnošću. Neću vas ostaviti do svršetka svijeta, dokle god budete na zemlji.

Htio je zaručnik, veli sv. Petar Alkantarski, ostaviti svojoj zaručnici na toj tako dugoj udaljenosti neku pratnju, da ne ostane sama. Zato je ostavio taj Sakramenat, u kojem boravi on sam, a on je najbolja pratnja koju je mogao ostaviti.

Najplemenitiji Gospodine, najljubljeniji Spasitelju, danas vas pohađam na tom oltaru; ali vi mi

vraćate pohod drugom ljubavi kada dolazite k meni u svetoj pričesti.

Tada mi niste samo prisutan, nego me i hranite; sve sjedinjujete i čitav se dajete meni, tako da mogu istinito reći: Isuse, sada ste sav moj. Vi se darujete sav meni, da se ja dadem sav vama. Ja sam crvić, a vi ste Bog.

Bože ljubavi, kad ću vidjeti da sam stvarno sav vaš, a ne samo riječima? Vi to možete učiniti. Povećajte u meni povjerenje zaslugama svoje krvi, da odmah postignem tu milost od vas, da prije nego umrem budem sav vaš, a ništa više svoj.

Gospodine, vi uslišavate molitve sviju, uslišite danas moju, jer vas uistinu želim ljubiti. Želim to svim silama, želim vas slušati u svemu, bez interesa, bez utjeha, bez nagrade. Želim vam služiti iz ljubavi, jedino da se svidim vašem srcu koje me tako strastveno ljubi. Moja nagrada neka bude — da vas ljubim.

Ljubljeni Sine Vječnoga Oca, osvojite moju slobodu, moju volju, sve moje, svega mene i dajte me sebi. Ljubim vas, tražim vas, uzdišem za vama, volim vas.

(Duhovna pričest)

Mariji

Najljubljenija Gospo, cijela vas Crkva naziva i pozdravlja: n a d o n a š a. Vi koji ste nada sviju, budite još i moja. *Sav razlog moje nade, mojeg ufanja,* nazivao vas sv. Bernard, i govorio: neka se u vas uzdaje koji očajava.

Tako vam želim reći još i ja: Majko moja, vi spasavate i očajnike, spasite i mene. Vi ste sva moja nada.

(Molitva Mariji)

6

Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. Tko ljubi Isusa, ostaje s Isusom, a Isus ostaje s njim:

Ako me netko ljubi, ljubit će ga moj Otac, k njemu ćemo doći i nastaniti se kod njega.

Kada se sv. Filip Neri pričešćivao za popudbinu, videći da nose presv. Sakramenat, uskliknе: evo moje ljubavi, evo moje ljubavi. Neka svatko od nas kaže u prisutnosti euharistijskog Isusa: evo moje ljubavi, evo cilja moje ljubavi, mojeg života, moje vječnosti.

Gospodine moj i moj Bože, ako ste kazali u evanđelju, da ćete ljubiti onoga koji ljubi vas, i da ćete doći nastaniti se kod njega da više ne odete, ljubim vas više od bilo kojeg dobra, dođite i nastanite se i u siromašnoj kućici mojeg srca, tako da ne smijete više otići od mene: bolje reći, da ja ne budem uzrok koji vas tjera iz mene.

Vi ne odlazite, ako niste potjeran. Kao što sam vas ja prije otjerao, tako mogu ponovno to učiniti. Molim vas iz dubine srca, ne dopustite da se na svijetu dogodi taj novi zločin, golema nezahvalnost od mene kojeg ste posebno odlikovali...

Ali, može se dogoditi, zato, Gospodine, želim smrt, ako je po vašoj volji; ona će me sjediniti s vama i utvrditi zauvijek u ljubavi... Da, moj ljubljeni Otkupitelju, ja ću uvijek ljubiti vas, vi ćete ljubiti mene — čitavu vječnost! —

Mariji

Koji rade za mene, neće griješiti. Tko se trudi da mi služi, veli Marija, dobit će ustrajnost.

Koji me poštivaju, baštinit će život vječni. Koji nastoje da me obznane drugima i nauče ih da me ljube, biti će predodređeni.

Nastoj uvijek, kada je moguće, govoriti javno ili privatno o slavi i pobožnosti Mariji.

Učini me dostojnim da te hvalim, sveta Djevice!

(Molitva Mariji)

7

Moje oči i moje srce biti će tu sve dane.

Isus je posvjedočio to lijepo obećanje u Euharistiji, gdje boravi s nama noću i danju. Gospodine, bilo bi dosta da ostanete u tom Sakramentu samo po danu, kada možete imati klanjaoce svoje prisutnosti, da vam prave društvo; ali čemu ostati i čitavu noć, kada ljudi zaključavaju crkve, povlače se u kuće i vas ostavljaju sama?

Ali, razumijem vas, ljubav vas je učinila našim zatvorenikom; strastvena ljubav, kojom nas ljubite, privezala vas je uz zemlju tako da vas noću ni danju ne pušta od nas.

Ljubljeni Spasitelju, sama ta finoća ljubavi morala bi obvezati sve ljude da neprestano borave kraj svetohraništa, tako da bi ih trebalo silom tjerati odanle; i kada bi odlazili, morali bi svi na podnožju oltara ostaviti svoja srca i sve svoje osjećaje prema počovječenom Bogu, koji tu ostaje sam i zatvoren u svetohraništu, da se brine za naše potrebe.

Moj Isuse, želim vas zadovoljiti, posvećujem vam svu svoju volju i sva svoja čuvstva.

O beskrajno Božje veličanstvo, vi boravite u tom božanskom Sakramentu, ne samo da nam budete prisutni i blizu, nego uglavnom zato da se dadete svojim ljubljenim dušama. Ali, Gospodine, tko će se usuditi priložiti da se hrani vašim tijelom? Vi ste se zato sakrili u posvećenu hostiju da dospijete u nas i zaposjednete naša srca.

Gorite od želje da vas primimo i drago vam je da se sjedinite s nama.

Dođite, moj Isuse, dođite: želim da vas primim u sebe, da budete Bog mojeg srca i moje volje. Koliko je do mene, moj dragi Otkupitelju, prepuštam vašoj ljubavi zadovoljstva, ugodnosti, vlastitu volju; sve prepuštam vama.

Bože ljubavi, vladajte, pobijedite me; razrušite i žrtvujte u meni što je moje a nije vaše. Ne dozvolite, ljubavi moja, da moja duša puna veličanstvenosti jednog Boga, primljena u svetoj pričesti, želi da se priveže uz stvorove.

Ljubim vas, ljubim vas i želim da vas uvijek ljubim.

(Duhovna pričest)

Mariji

Sveti nas Bernardo potiče: tražimo milosti, tražimo ih po Mariji. Ona je, kaže sv. Petar Damiano, riznica božanskih milosti. Ona nas može obogatiti i želi nas obogatiti. Zato nas poziva:

Tko je dijete neka dođe k meni.

Ljubljena Gospođo, uzvišena Gospođo, plemenita Gospođo, pogledajte siromašna grešnika, koji se preporuča vama i sav se predaje vama.

Pod Vašu se obranu utječemo, sveta Bogorodice.

(Molitva Mariji)

8

Uistinu Ti si sakriven Bog. Ni u jednom drugom djelu božanske ljubavi ne obistinjuju se te riječi koliko u tom božanstvenom otajstvu presv. Sakramenta, gdje je naš Bog sav sakriven.

Kada je uzimala tijelo, vječna je Riječ sakrila svoje božanstvo i pojavila se kao čovjek na zemlji; ali boraveći s nama u tom Sakramentu, Isus je sakrio i čovještvo i samo se pojavljuje kruh, veli sv. Bernardo, da nam njime pokaže nježnost ljubavi koju ima prema nama: sakriva božanstvo, sakriva čovještvo, očituje se jedino dubina ljubavi.

Vidjevši pretek, ljubljeni Otkupitelju, tolike privrženosti, koju imate prema ljudima, ostajem, Gospodine, izvan sebe, ne znam što bih o tome rekao. Vi ste u tom Sakramentu iz ljubavi prema njima sakrili svoje Veličanstvo, prigušili svoju slavu, došli ste dotle da ste poništili svoj božanski život. I dok boravite na oltarima, ne činite drugo nego ljubite ljude i otkrivate ljubav koju imate prema njima. A oni kako vam zahvaljuju za to, veliki Sine Božji!

Isuse, vi ste previše zaljubljeni u ljude, jer vidim da više cijenite njihova dobra nego svoju čast. I niste znali, kakvom se preziru mora izložiti vaša puna ljubavi nakana. Vidim, i daleko prije ste vi vidjeli kako vas veći dio ljudi ne obožava i neće vas priznati za ono što ste u tom Sakramentu.

Znadem da su se toliko puta ti isti ljudi udružili da pogaze posvećene hostije i da ih bace na zemlju... Ali i veći dio onih koji u vas vjeruju, mjesto da zadovolje za te uvrede, da dođu pred svetohranište da vas razvesele svojom pažnjom i odanošću..., ili vas ostavljaju sama i napuštena,

ili dođu u crkvu da vas oneraspolože svojim nepoštivanjem i nepristojnošću...

O kada bih ja mogao, moj najslađi Spasitelju, oprati svojim suzama i svojom krvlju ona nesretna mjesta, u kojima bijaše u Euharistiji toliko uvrijeđena vaša ljubav i vaše zaljubljeno srce!

No kako mi to nije moguće, želim barem, Gospodine, da vas češće posjećujem, da vam se klanjam, ljubim, tješim..., u naknadu za prezir ostalih...

Primite, Vječni Oče, ovu bijednu čast, koju — kao zadovoljštinu za nepravde vašem Sinu u Euharistiji — prinosi najbjedniji među ljudima, a to sam ja. Primite to zajedno s onim neizmjernim poštovanjem, koje vam je iskazao Isus na križu i dnevno vam iskazuje u presv. Sakramentu.

Želio bih, Isuse u Euharistiji, da se svi ljudi zaljube u tebe!

(Duhovna pričest)

Mariji

Najmoćnija Gospođo, u strahu za svoje vječno spasenje, koliko pouzdanje osjećam, kada se utječem Vama, i kada mislim da ste Vi, Majko, tako bogata milostima, da vas sv. Ivan Damašćanski naziva: more milosti; sv. Bonaventura: skup milosti; sv. Efrem: izvor milosti i svake utjehe, a sv. Bernardo: punina svakog dobra...

Zatim mislim da ste tako skloni činiti dobro, da se smatrate uvrijeđenom, po riječima sv. Bonaventure, ako vam netko ne traži milosti: Griješe protiv tebe koji te ne mole.

Najbogatija, najmudrija, najblaža Kraljice, znadem da vi bolje od mene poznajete potrebe moje

duše; da me ljubite više nego ja mogu vas; znadete kakvu vas milost molim danas? Postignite mi onu milost za koju znadete da mi je najpotrebnija: tu tražite od Boga i ja sam zadovoljan.

Bože moj, udijelite mi one milosti, koje Marija moli za mene.

(Molitva Mariji)

9

Sveti Pavao hvali poslušnost Isusovu govoreći da je slušao vječnog Oca do smrti. Ali u Euharistiji je otišao dalje, jer tu nije poslušan samo Ocu, nego i čovjeku, ne samo do smrti, nego do svršetka svijeta.

On Kralj neba silazi s neba slušajući čovjeka i ostaje na oltarima da sluša ljude. Tu stoji, a da se ne pokreće sam od sebe: dopušta da ga stave kamo ljudi hoće, ili u pokaznicu, ili u kustodiju (malena posudica). Da ga nose ulicama, u kuće; da ga dijele u pričesti bilo pravedniku bilo grešniku.

Dok je živio na zemlji, kaže sv. Luka, slušao je najsvetiju Mariju i sv. Josipa. No, u ovom Sakramentu sluša tolike stvorove, koliko ima svećenika na zemlji: ja se ne protivim . . .

Dozvolite da danas govorim s vama, ljubljeno Srce mojeg Isusa, iz kojeg proizlaze svi Sakramenti, a osobito ovaj Sakramenat ljubavi. Htio bih vam iskazati toliku slavu i poštivanje, koliko vi u Euharistiji iskazujete, po crkvama, Vječnom Ocu.

Znadem da me vi na tom oltaru ljubite onom istom ljubavlju, kojom ste me ljubili, kada ste istrošili svoj božanski život tolikom gorčinom na križu.

Rasvijetlite, božansko Srce, one koji vas ne poznaju, da vas upoznaju. Oslobodite svojim zaslugama,

ili barem olakšajte stanje onim tužnim dušama u Čistilištu, koje su već vaše vječne zaručnice.

Ja vam se klanjam, zahvaljujem vam, ljubim vas sa svima dušama koje vas ove ure ljube na nebu i na zemlji. Očistite, najčišće Srce, moje srce od svih neurednih navezanosti na stvorove i ispunite ga svojom ljubavlju. Zaposjednite moje srce tako da unaprijed bude posve vaše i da uvijek može reći: Tko će nas rastaviti od ljubavi Božje koja je u Isusu Kristu?

Najponiznije Srce Isusovo, učinite me dionikom svoje poniznosti. Srce tako blago, udijelite mi svoju slatkoću. Izbacite iz mojeg srca sve što vam se ne dopada. Obratite ga čitava k sebi da želi samo ono što vi hoćete. Dopustite da živim samo zato da slušam jedino vas, da jedino vas ljubim, jedino vas veselim.

Spoznajem da vam mnogo dugujem, da ste me mnogo obvezali: malo je ako se rastopim i sav istrošim za vas.

Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi: rasplamsaj me . . .

(Duhovna pričest)

Mariji

Sveti Bernardo veli da je Marija ona nebeska lađa, u kojoj ćemo se sigurno spasiti od brodoloma vječnog prokletstva, ako na vrijeme uđemo u nju.

Pralik je Marije bila lađa u kojoj se Noa spasio za vrijeme općeg potopa. Ali, veli Esihije, da je Marija veća lađa od one, jača i milostivija . . .

Prva je primila malo ljudi i malo životinja i malo ih spasila, dok naša Spasiteljica prima sve koji se skupe pod njezin plašt i sve sigurno spasava.

Koliko bismo bili siromašni da nemamo Marije! Ali koliki, Kraljice moja, propadaju! i zašto? Zato što se ne obraćaju Vama. Tko bi se ikada upropastio, da se utekao k Vama?

Najsvetija Majko, dajte da se svi uvijek Vama utječemo!

(Molitva Mariji)

Uzdisaji ljubavi Isusu Kristu

Isuse moj, Ti mi sam dostaješ.
Ljubavi moja, ne dopusti da se odijelim od Tebe.
Kada ću moći reći: Moj Bože, više te ne mogu izgubiti?
Gospodine, tko sam ja, da toliko želiš da Te ljubim?
Koga da ljubim, ako Tebe ne ljubim Isuse?
Evo me, Gospodine, raspolaži sa mnom, kako Ti se sviđa!
Daj mi ljubav svoju, i ništa Ti više ne tražim.
Daj da budem sav Tvoj prije nego umrem.
Vječni Oče, iz ljubavi prema Isusu, smiluj mi se.
Bože moj, hoću samo Tebe i ništa više.
Isuse, daj da umrem iz ljubavi prema Tebi, jer si Ti umro iz ljubavi prema meni.
Tebi posvećujem sav život što mi preostaje.
Želim samo ono što želiš Ti.
Daj, Gospodine, da prije umrem nego Te uvrijedim.
Odviše bih bio nezahvalan, Isuse, ako bih Te poslije toliko milosti ljubio malo.
Ti si se sav predao za me; ja se dajem sav Tebi.
Daj da upoznam beskrajno dobro koje si Ti, da Te mogu dosta ljubiti.
Želim Te mnogo ljubiti u ovom životu, da Te mogu mnogo ljubiti u drugom.

Pouzdajem se da ću Te ljubiti vječno, vječni Bože.

Da sam Te barem uvijek ljubio! Kamo sreće da sam umro prije nego sam Te uvrijedio.

Darujem Ti svoju volju i svoju slobodu, raspolaži sa mnom kako Ti se sviđa.

Bože moj, radujem se što si beskrajno blažen.

Ti si svemoguć, učini me svetim.

Ti si me tražio, kada sam Te izbjegavao; Ti si me ljubio, kada sam prezirao Tvoju ljubav; ne napusti me sada, kada te tražim i ljubim.

Danas neka bude dan u koji sam sav Tvoj.

Kazni me svakom kaznom, samo mi omogući da Te ljubim.

Ljubim više Tvoj ukus nego sve ukuse svijeta.

Primam sve kazne, jer Te ljubim, Bože. Da barem mogu umrijeti, Isuse, za Tebe, koji si umro za mene.

Kad bih mogao navesti sve da Te ljube kako zaslužuješ!

Marijo, pomozi da budem svet. Privuci me Bogu!

I Z R E K E
Onomu koji želi savršeno ljubiti Isusa

1. Uvijek težiti da rastemo u ljubavi prema Isusu Kristu.
2. Često pobuđivati čine ljubavi prema Isusu.
3. Promatrati što češće njegovu muku.
4. Tražiti uvijek Isusa i njegovu ljubav.
5. Pričešćivati se često, a na dan više puta duhovno...
6. Često posjećivati Presv. Sakramenat.
7. Svako jutro primati iz Isusove ruke vlastiti križ.
8. Željeti nebo i smrt da savršeno i vječno ljubimo Isusa.
9. Govoriti često o ljubavi Isusovoj.
10. Primati protivnosti radi Isusa.
11. Radovati se Božjoj sreći.
12. Činiti što se više sviđa Isusu. Ne odbiti Mu ono što je po njegovu ukusu.
13. Željeti i nastojati da svi ljube Isusa.
14. Uvijek moliti za grešnike i duše u Čistilištu.
15. Izbaciti iz srca svaki osjećaj koji nije Isusu po volji.
16. Često se utjecati Djevici Mariji, da nam isprosi ljubav prema Isusu.

17. Činiti sve da ugodimo Isusu.
18. Štovati Mariju da ugodimo Isusu.
19. Pokazati Isusu spremnost da trpimo svaku nevolju iz ljubavi prema Njemu.
20. Biti spreman prije umrijeti, nego učiniti hotimično lagan grijeh.
21. Smireno podnositi križeve imajući pred očima Isusa.
22. Odreći se vlastitih zadovoljstava iz ljubavi prema Isusu.
23. Moliti toliko koliko nam je moguće.
24. Toliko se odricati koliko nam dopušta poslušnost.
25. Činiti svaki posao kao da je zadnji put.
26. Ustrajati u dobrim djelima za vrijeme suhoće, neraspoloženja.
27. Ništa učiniti, ni propustiti iz obzira prema ljudima.
28. Ne tužiti se u bolesti.
29. Ljubiti samoću, da možeš biti sam sa Isusom.
30. Tjerati od sebe melankoniju, potištenost, sjetu.
31. Često se preporučivati osobama koje ljube Isusa.
32. U napastima pomisliti na raspeta Isusa i žalosnu Gospu.
33. Mnogo se pouzdavati u Muku Isusovu.
34. Iza pogreške ne gubiti povjerenje, pokajati se i popraviti se.
35. Činiti dobro onomu koji čini zlo.
36. Govoriti dobro o svima, te ispričavati nakanu, ako ne možemo djelo.
37. Pomoći svakome koliko se može.

38. Ne govoriti ni činiti što se drugomu ne sviđa. Ako pogriješimo, tražiti oproštenje ili blago govoriti.
39. Uvijek govoriti sa blagošću i tihim glasom.
40. Prikazati Isusu sve prezire i progone koje nam čine drugi.
41. Cijeniti poglavare kao Isusa.
42. Slušati bez prigovora i odvratnosti; ne tražiti svoje zadovoljstvo.
43. Ljubiti niže poslove.
44. Ljubiti siromašne stvari.
45. Ne govoriti o sebi ni dobro ni zlo.
46. Poniziti se i pred nižima.
47. Ne ispričavati se kada nas kore.
48. Ne braniti se kad nas okrivljuju.
49. Šutjeti kada smo uznemireni.
50. Često obnavljati odluku da budemo sveti riječima: Isuse, želim biti sav Tvoj, a Ti moraš biti sav moj.
51. Svaki dan moliti sv. Josipa da me nauči ljubiti Isusa svojom ljubavi i ljubiti Mariju svojim srcem.

Pobožan himan sv. Josipu

Zdravo, Oče Spasitelja,
Zdravo, Čuvaru Otkupitelja,
Josipe triput ljupki!
Zdravo, Zaručniče Božje Majke,
Zdravo, Hranitelju Isusa moga,
Josipe triput divni!

Slatka zipko, pelene slatke,
Slatki dani, godine slatke,
Hraneći Gospodina.
Kako bješe divan
Sav Tvoj život častan
Imajući Božjeg Sina!

Gledao Isusa očima,
Na svojim nosio rukama,
O preslatka srećo!
Lice licu primicao,
Cjelove dajuć primao,
O sretna slatkoćo!

Sad si Boga zvao,
Sad si Kralja imenovao
Usred golema veselja:

Sad se klanjaš Ocu,
Sada ljubiš Sina,
Usred mora poljubaca.

Isusa rukama držati
I cijela posjedovati,
Kolika bogatstva!
Sa Marijom razgovarati
Božje dijete grliti,
Kolike naslade!

Koji čovjek, što ljubiti
I Djetešce Isusa nositi
Ne želi svojim rukama!
Nema toga koj'ne teži
Da se zipki ne približi
U tolikim slastima.

O Josipe moj ljubljeni,
Iznad sviju čašćeni.
O cvijete stidljivosti!
Tebi je dana takva sreća,
Drugom kakva nikom
Od Začetnika milosti!

O sretan i blažen,
Kome je dano
Pod Tvojom biti zaštitom:
Koj'zasluži imati
Tebe Ocem i veseliti
Tvojoj se nježnosti!

Molitvama Marije Tvoje Majke
I zagovorom Josipa Oca,
Pomaži Ti nas, Isuse:
Da mognemo Te vidjeti
I vječno posjedovati
U nebeskoj domovini.

Amen.

Pisci i djela

S. Alfonso Maria de' Liguori, Le opere spirituali, Roma, 1934

V. Bernadot, De l'Eucharistie à la Trinité, Paris, 1919

Matthias Joseph Scheeben, Die Mysterien des Christentums Freiburg im Breisgau / Herder, 1941

M. Philipon, La dottrina spirituale di sour Elisabeta della Trinitá, Brescia, 1945

P. Laschan, Via Franciscana ad caelestem Hierusalem Ratisbonae, 1934

Sveta Kongregacija obreda, Uputa o štovanju Euharistijskog Misterija, HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1967

KS, Misna knjiga za narod, Zagreb, 1973

P. Germano, S. Gemma Galgani, Roma, 1972

Enrico Zoffoli, La povera Gemma, Roma, 1958 (?)

Bilješke o Gemmi prema jednom francuskom izdanju: naslov zaboravljen. Manete in dilectione mea, Zagreb, 1927

Thomas Merton, The Living Bread (Citat od nekoliko redaka)

Knezović O., Franjevački idealizam, Mostar, 1929

OTAJSTVO LJUBAVI

Bog, koji je *punina ljubavi,* neizmjerno je sretan u Sebi. Ta LJUBAV se očituje u vječnom strujanju između Božanskih Osoba — Presvetog Trojstva. U tome strujanju Otac i Sin predaju svoju božansku narav Duhu Svetome. Po Duhu Svetome i Djevici Mariji zbilo se najdivotnije djelo Božje: *Utjelovljenje.* Bog je htio imati Biće koje će ga ljubiti u najvećoj mogućoj mjeri i iskazivati mu najveću moguću čast u ime svih stvorova. To je Njegov ljubljeni Sin. Htio je da u svoj beskrajni i vječni dinamizam ljubavi uključi i sva stvorenja. Htio je da u svoj beskrajni i vječni dinamizam ljubavi uključi i sva stvorenja: da onaj isti božanski život ljubavi, koji postoji između Božanskih Osoba, nađe i u svojim stvorovima. Zato se i moralo zbiti djelo Utjelovljenja, po kojemu je preegzistentni Sin Božji, po *hipostatskome sjedinjenju,* uzeo našu ljudsku narav u svoju božansku dimenziju *Logosa,* da je tako pobožanstveni sa svim njenim aktivnostima. Tako je nestalo onog vjekovnog neprijateljstva izazvanog padom Prvoga čovjeka, kao moralnoga predstavnika cijeloga ljudskoga roda; nestalo je prokletstva *Adamovih* potomaka, i duša je našla svoj mir — onkraj Noći. Našla je svoj mir, jer je taj isti Logos, u našoj ljudskoj naravi, trpio i bio razapet, da svojom strašnom mukom i smrću dade Bogu dostojnu zadovoljštinu za veliki prijestup.

Izvršivši djelo Otkupljenja, djelo koje je vrhunac Utjelovljenja i najveći domet Njegove spasite-

ljske ljubavi, On je htio ostati s nama. I jer je ljubio svoje do kraja — nije se želio od njih odijeliti: ustanovio je tajnu i stvarnost *presv. Euharistije, Mise* — trajne žrtve; euharistijske gozbe i žrtvene ljubavi. Ostavio nam je Sebe pod prilikama kruha i vina, pod prilikama bijele Hostije. Euharistija je *spomen čin Njegove Posljednje Večere i žrtve na križu.*

»... Gospodin Isus one noći, kad bijaše predan, uze kruh, zahvalivši, razlomi i reče: 'Ovo je tijelo moje — za vas. Ovo činite meni na spomen. Tako i čašu po večeri, govoreći: 'Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite, kad god pijete, meni na spomen'. Doista, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodinovu navješćujete, dok on ne dođe«[1].

Kao što dobri otac, odlazeći na daleki put, želi ostaviti svojoj djeci najdragocjeniji dar, da on bude znak njegove prisutnosti među njima, tako i On ostavlja samoga Sebe onima koje je ljubio, a ljubio ih je do kraja, kako spominje učenik Ljubavi; n a m a ostavlja Sebe pod oblikom trajne žrtve — euharistijske gozbe: OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.

Dirljive su Njegove riječi za Zadnjoj večeri, što nam ih prenosi Ivan. To je *oporuka vječne ljubavi,* koju nam ostavlja, odlazeći u smrt za nas; riječi, po kojima nam ostavlja ljubav u dragocjenu baštinu, ljubav, svoj božanski život, koji želi gledati u nama, da vječno živimo tim životom ljubavi — u jedinstvu s Njime i s braćom:

»Ljubite jedni druge, kao što sam ja ljubio vas«[2]. »Neću vas ostaviti siročad ...«[3]. — »Kao što je Otac ljubio mene, tako sam ja ljubio vas. Ostanite u mojoj ljubavi«[4]. Daje im garanciju svoje ljubavi: *po blagovanju svetih Tajna, u* kojima je On prisutan. Samo primanjem toga Života, ostat će povezani i sjedinjeni sa Životom — ljubavi. »Ovo je

[1] 1 Kor 11, 23 — 26.
[2] Iv 13,34
[3] Iv 14,18
[4] Iv 15,9

moja zapovijed: ljubite jedni druge, kao što sam ja ljubio vas«[5]. Ovakva ljubav uključuje u sebi heroizam, jer On je ljubio druge više nego Sebe; *On Sebe u smrt predaje, da bismo mi živjeli.*

Euharistija je — sam *Bog među nama.* »Ja sam Kruh života ...«[6]. Otajstvo skrivenoga Boga, Otajstvo Ljubavi. Ona je vječni božanski Izvor; Život od kojega mi živimo.

Sve bogatstvo Božjega života daje nam se po Euharistiji, u kojoj se »ostvaruje otajstvo zaručničke Božje ljubavi, s kojom se Krist daruje svojoj Crkvi i nas pojedinačno unosi u Boga«[7].

Euharistija — po Drugom vatikanskom koncilu — u prvom redu ima karakter ž r t v e . Tijelo i žrtvena Krv označuju Kristovo otkupiteljsko biće, koje nam se kroz smrt predalo. S Njime i mi postajemo jedna ŽRTVA, za spas Svijeta.

»... I dok su blagovali, Isus uze kruh, blagoslovi Boga, pa razlomi, dade svojim učenicima i reče: Uzmite, jedite! Ovo je tijelo moje! I uze čašu, zahvali i dade im, govoreći: »Pijte iz nje svi! Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge prolijeva na oproštenje grijeha«[8]. Tajna je ova spomen Njegove velike ljubavi.

Tajna je ova spomen one noći,
Kad zadnji put si blagovao vazam.
U njoj je mudrost i znak Tvoje moći,
I ljubav, što će duši biti balzam.

... U uzvišenom gledao Te stavu
Ivan: To Ljubav sama nam se daje ...
Na grud je Tvoju naslonio glavu,
I čuo Srca Tvoga otkucaje.[9]

[5] Iv 15,12
[6] Iv 6,48
[7] GS,38
[8] Mt 26,26—29
[9] S. Marija od Presv. Srca, *Moj bijeli dan,* Split 1962, str. 24.

Drugi vatikanski koncil posebno ističe i naše sudioništvo: »Crkva, zaručnica i službenica Kristova, vršeći skupa s Njime ulogu svećenika i žrtvenog dara, prikazuje Ocu Njega, a s Njime zajedno prikazuje i svu sebe«[10].

Euharistija je spomen čin Spasiteljeva otkupiteljskog djela; spomen čin I z l a s k a — EXODUSA — iz smrti u život.

Izraelci su ostavili Egipat i svoje sužanjstvo, prešli preko Crvenoga mora i ušli u Zemlju obećanja... To je Pasha — *Prijelaz*... A ovdje imamo *kršćansku pashu* — izlazak u život milosti i zajedništva s Bogom i ljudima — po ljubavi.

Po Euharistiji nam se primjenjuju plodovi Otkupljenja.

Iz Njegova probodenog Srca rađa se Crkva i daruje Duh Sveti, koji proizlazi od Oca i Sina. Stoga je ona *vrhunac Njegove ljubavi*. On nam, po njoj, ne daje samo neki dar, nego samoga Sebe. Stoga bez Euharistije duša naša ne može živjeti Božjim životom.

»... Zaista, zaista vam kažem: Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi! Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni; i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan«[11].

Ona je zalog naše besmrtnosti — buduće slave. Kao što to kaže i *sv. Toma u* antifoni: »O sveta gozbo, na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se zalog buduće slave«.

Euharistija je trajna božanska *gozba ljubavi;* uz žrtvu, ima i karakter g o z b e.

Gozba uvijek znači izraz prijateljske ljubavi i privrženosti. Ona povezuje srca i usklađuje osjećaje; ona je mjesto gdje prijatelj prijatelju povjerava svoje brige i tajne, svoje srce; predaje bogatstva svo-

[10] LG,11
[11] Iv 6,53—54

ga života. I On je nama, po toj GOZBI LJUBAVI *(Symposionu)*, otkrio i predao bogatstva svoga Srca, otkrio svoje božanske tajne, uveo nas u opojnost svoga božanskoga Bića... Predao nam je ovu gozbu ljubavi, da spoznamo koliko nas ljubi, *do kraja ljubi*, jer je zbog nas dao svoje Srce probosti, da iz toga Srca provključaju životvorni izvori, od kojih ćemo živjeti.

... Pelikan, da mu ne uginu mladi,
Sam sebi grud je kljunom prokljuvao,
A tad je krvlju, prije neg'poginu,
Hranu i piće svima njima dao.[12]

Ova gozba i žrtva spomen je Njegove velike ljubavi prema nama: da nas njome *»od Smrti spasi i nahrani u vrijeme gladi«*.

On neće da nas ostavi same i bespomoćne na p u t u. On želi preko te gozbe ljubavi da bude naš brat, pratilac, suputnik; naša hrana i naš život, naša ljubav i naša vječnost. On dobro znade da su mnogi došli *izdaleka*... sa ruba očaja i beznađa...; pobjegli od apsurda i ništavila, od crnih ptica grabljivica Noći... Došli su izdaleka... iz svoje pustoši egzistencije i iz svoje indiferentnosti, došli su iz tmina zabluda i mraka... Jer ih je zvao G l a s — pun svjetlosti i topline.

I našli su taj ž i v i K r u h, koji u sebi posjeduje snagu besmrtnosti, koji ne pozna umiranja.

»Jer kruh je Božji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu... Ja sam kruh života... Ovo je onaj kruh koji s neba silazi, da onaj tko od njega blaguje ne umre. Ja sam kruh živi, koji je s neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati, jest tijelo moje — za život svijeta«.[13]

[12] S. Marija od Presv. Srca, *Moj bijeli dan*, Split, 1962, str. 24.
[13] Iv 6,33—34; 50—51

On je došao da nam dade život — po ljubavi. I trajno želi da s nama blaguje na svojoj gozbi ljubavi.

> ... O samo uđi ... Dugo spremah za Te
> Mirise bijele ljiljanova cvijeta ...
> S ljubavlju, tiho, prosut ću ih na Te ...
> Jer Ti si, sam Ti, blago moga svijeta.[14]

Duh Sveti, koji je u jedinstvu s Djevicom oblikovao Kristovo Tijelo, sada je isto, kod Euharistije, na djelu; samo sada Krista primamo pod vidom Hostije — Euharistije, koja je nastavak Utjelovljenja.

Taj sakramentalan način Kristove egzistencije jest *nadnaravan;* u Euharistiji postoji na *duhovan* način, u svojoj proslavljenoj tjelesnosti.

I dok se sjedinjuje s nama u toj svojoj proslavljenoj tjelesnosti, njegovo materijalno biće ili Njegova *supstancijalna prisutnost* nimalo se ne isključuju. To tijelo jest nosilac božanske snage. I kao što duša proniče tijelo, tako i tijelo Kristovo — pod prilikama kruha i vina — proniče nas. Ono je naša duhovna hrana. I Kristovo jedinstvo s nama nije samo moralno, nego stvarno-duhovno-mistično- supstancijalno.

Po *pretvorbi, transupstancijaciji* nastaje nova ontička stvarnost. Umjesto bitnosti kruha i vina, imamo Tijelo i Krv Kristovu, samoga Boga, Njegovu *osobnu prisutnost.* Ta otajstva spadaju u *nadnaravnu metafiziku,* a ne metafiziku čista razuma, kojoj — toj nadnaravnoj — prilazimo vjerom u Onoga, koji je rekao: »Zaista, zaista vam kažem: Ako ne budete blagovali tijela Sina čovječjega i ne budete pili krvi njegove, nećete imati života u sebi. Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan!«[15].

[14] S. Marija od Presv. Srca, *Moj bijeli dan,* str. 25.
[15] Iv 6,53—54

Kao što je Njegovo jedinstvo s Ocem istobitno, tako i On — po Euharistiji — silazi nama i s nama se sjedinjuje, da se mi uzdignemo do Presv. Trojstva; po Njemu — Logosu obuhvaćeni smo Njegovim milosnim — božanskim zagrljajem. Mi po Njemu, po Njegovoj milosti, primamo višu — božansku narav; mi se *pobožanstvenjujemo.* To su pobožanstvenjenje toliko naglašavali Sv. Oci, to posadašnjenje Utjelovljenja — preobraženje. Upravo učinak Euharistije jest *preobraženje čovjeka u Boga.*

Euharistija u nama oslabljuje snagu požude, oslobađa od volje i želje da griješimo; sve više u nama umire »stari čovjek«, a oživljuje novi: Krist. Da se ispuni ona Pavlova: »*Ne živim više ja, nego u meni živi Krist.* A to što živim, živim u vjeri u Sina Božjega, koji me je ljubio i predao sama Sebe za mene«.

*

* *

Upravo ova knjiga, koju je priredio naš požrtvovni *o. Mihael* — za duhovnu hranu naših duša, u okviru naših Euharistijskih kongresa (u Rijeci i u Vepricu), zbori o tome nadnaravnome — Božjemu životu u nama, po Euharistiji:

Otac tu dolazi kao *izvor života i mira.* On je Stvoritelj koji je dao *život* svojemu stvoru i smjestio ga u red. On je Otac koji okružuje svoje dijete dobrotom i neizrecivom nježnošću.

Sin kao *izvor svjetla:* Očeva Misao, Njegova živa Riječ, Njegova slika sjedinjuje se s mojim *razumom,* da me uvede u nadnaravnu spoznaju Božanstva.

Duh Sveti kao *izvor ljubavi:* Ljubav Oca i Sina, njihov uzajamni Cjelov, vječan pokret i neizreciv zanos njihove ljubavi, vrhunac njihova života — sjedinjuje se s mojom *voljom,* da me uvede u nadnaravnu ljubav Oca i Sina«[16].

[16] *Životvorni dragulj duh. života* (boravak Presv. Trojstva u nama)

Euharistija je, dakle, veza s Trojstvom; duša po Euharistiji sama postaje hram Presv. Trojstva. Ona je izvor našeg vrhunaravnoga života. Vidljivi — sakramentalni znak nevidljivog Krista.

Ona je — B o ž j a s a d a š n j o s t !

* * *

O Euharistiji su — kroz povijest — zborili najljepše riječi mnogi *crkveni sabori*. I to opći: *lateranski*, sabor u *Konstanci*, *florentinski*, *tridentinski* i *Vatikanski II*.

Tridentinski sabor »otvoreno i jednostavno ispovijeda, da se u divnom sakramentu svete Euharistije, poslije posvete kruha i vina, pod prilikom ovih osjetilima pristupačnih stvarnosti, nalazi, uistinu, stvarno i supstancijalno Gospodin naš Isus Krist, pravi Bog i čovjek«[17].

S v e t i O c i kao da se natječu tko će ljepše izraziti i dublje obuhvatiti ovo veliko *otajstvo ljubavi*, koje je srž naše vjere — Život bez kojega nema života; život vječnog i besmrtnog Boga!

Tko može izreći ljubav,
čiji su izvori vječni!?

EMMANUEL — BOG S NAMA, dajući nam Sebe, daje nam i svoje darove. Papa *Pavao VI* ih nabraja:

»... Obnavlja ćudoređe, podržava kreposti, tješi žalosne, jača slabe i sve koji mu prilaze neprestano poziva na nasljedovanje sebe, da po njegovu primjeru nauče biti ponizna i blaga srca i ne tražiti svoje, nego ono što je Božje. Tako svaki, koji god ovu uzvišenu Euharistiju časti posebnom pobožnošću i nastoji pripravno i velikodušno uzvraćati ljubav Kristu, koji nas je neizmjerno ljubio, kuša i posve razumije — ne bez nutarnje radosti i ploda — od kolike je vrijednosti život skriven s Kristom

[17] Trid. sabor, Dekret o Presv. Euhar., gl 1

u Bogu (usp. Kol 3,3) i koliko vrijedi voditi razgovore s Kristom, i da od toga ovdje na zemlji nema ništa slađega niti išta djelotvornijega za napredovanje na putevima svetosti«[18].

Upravo su u tome prednjačili s v e c i, u ovome *znanju ljubavi*, jer ovo je Tajna o kojoj nije dovoljno samo z n a t i, nego Tajna, koja nas uči l j u b i t i — pretvarajući nas u Ljubav.

Tako *sv. Alfonzo* veli — da je najbolje upotrijebljeno vrijeme ono vrijeme što ga provedemo pred Presvetim.

A *sv. Anđela Folinjska* zbori: Jesmo li mislili da u bijeloj hostiji kuca ž i v o S r c e ?

Kroz ovu knjigu doživjet ćemo iskrene ushite ljubavi: *Đeme Galgani, Alfonza Liguori, Katarine Sijenske, Gertrude, Alberta Velikog* — sve velikih svetaca — mistika, *koji su gorjeli Njegovim živim — ognjenim Srcem,* predajući to veliko Srce drugima — braći.

A sestra *Anđela Sorazu* će šaptati:

»... Tako se božanski lijep otkrivao mojoj duši — Čovjek Bog, koji prebiva zatvoren u Svetištu, skriven zastorima Hostije, i rasipavao mi tolika milovanja ... «[19].

»U Euharistiji vidi Isusa vidljivom i ugodnom očitošću kroz zastore koji skrivaju Njegovu prisutnost i gleda Ga puna sjaja od slave, i osobito kako je božanski život stavljen na raspolaganje onima koji žele sudjelovati na njem, više kao *Trs* opterećen tolikim lozama, koliko ima duša koje pripadaju Crkci Katoličkoj«[20].

I naš sadašnji papa *Ivan Pavao II* duboko ponire u ovo otajstvo Ljubavi. U svojoj homiliji mise *Večere Gospodnje* u Lateranskoj bazilici (1979.) izrekao je: »Evo Posljednje večere. Krist se priprema da pođe kroz smrt, i istodobno se priprema da os-

[18] Pavao VI, Otajstvo vjere, KS, Zgb., 1980, str. 66
[19] Sestra Anđela Sorazu, Symposion, Split, 1981, str 97.
[20] Ibidem, str. 157.

tane. Tako je smrt postala zreli plod ljubavi: ljubio nas je do kraja! ... Otada, dajući nam sebe u euharistijskoj pričesti, neće li se neprestano snizivati na razinu tolikih ljudskih srdaca? Neće li im na taj način uvijek služiti?«[21]

A u svome dokumentu VEČERE GOSPODNJE *(Dominicae Cenae)* preporuča štovanje Euharistije; naglasuje da je ona središte kršćanskog života, vrhunac ljubavi Božje prema nama i naše prema Bogu i bližnjemu. »To je štovanje — piše Papa — istodobno i klanjanje Presvetom Trojstvu po Kristu koji obnavlja svoju Žrtvu neizmjerne vrijednosti, i odgovor ljubavi žrtvovanoj za nas sve do smrti na križu, a sakramentalno prisutnoj među ljudima.«[22]

Ta je ljubav prisutna među nama — *Šator Božji na zemlji* — među ljudima. O to je onaj isti Život koji se slijevao uz šumne jeke na stvorenja, a sada se, tiho i nježno, prelijeva iz probodenog Srca, iz bijele Hostije, u srca ljudi. O to je Ljubav, koja žeđa našu ljubav.

> ... O snivaj tiho, Ljubavi prelijepa,
> I mirom blagim prekrij srce moje;
> Neka sve zamre, kao tama slijepa ...
> Duša će slušat otkucaje Tvoje.[22a]
>
> Slušat će ih ovdje —
> *i u vječnosti!*[22a]

*

* *

Euharistija je »vrelo i vrhunac sveukupnog kršćanskog života«[23]; ona je *Sakramenat jedinstva:* nas s Bogom i po Bogu sa svim ljudima — kako ističe i konstitucija »Lumen gentium«, jer On grli sve ljude, i dok se mi sjedinjujemo s Njime, istovremeno se sjedinjujemo i sa svim ljudima, koje On u svojoj ljubavi obuhvaća. Ona je simbol jedinstva i ljubavi, jer On je Ljubav!

»Sakramentom euharistijskog kruha predočuje se i izvršuje jedinstvo vjernika koji tvore jedno tijelo u Kristu«[24].

U svojoj božanskoj ljubavi On nas sjedinjuje. Dok, naprotiv, grijeh je uzrok raskida jedinstva, ljubavi. Gledajmo samo slike: Adam i Eva, Kain i Abel. Potop, Kula babilonska ... A Abram, po svojoj osobnoj velikoj žrtvi, postaje blagoslov za sve narode ...

Euharistija okuplja na zajednički stol Njegova tijela i krvi ... »... Kao što je ovaj prelomljeni kruh bio prije toga razasut po gorama, tako neka se okupi Crkva tvoja sa svih krajeva zemlje u tvoje kraljevstvo«[25].

A On je molio za to jedinstvo svoje Crkve i — Svijeta, jer je On za sve krv prolio: »... Da svi budu jedno — kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu jedno«[26]. A za to jedinstvo treba moliti. Ono je usko vezano i ovisno o Euharistiji. I papa Pavao VI naglašuje:

»Na poseban način moraju redovničke osobe, bilo muške bilo ženske, svojom posebnom zadaćom moliti se i žrtvovati za jedinstvo Crkve, kao osobe koje su se na poseban način posvetile klanjanju Presvetom Sakramentu, i koje — po svojim zavjetima — sačinjavaju ovdje na zemlji kao njegovu krunu«[27]. Jer — *»Crkva se gradi upravo po Euharistiji«* — izreče Ivan Pavao II[28]. Gradi se po ovome Sakramentu ljubavi, jer Crkva je Tijelo Njegovo, u kojem otkucava ljubav. Bez ove Ljubavi nema jedinstva, jer mu je tvorac sam Duh Sveti. Onaj koji

---

[21] Glas Koncila, Uskrs, 1979.
[22] Ivan Pavao II, *Večere Gospodnje,* 1
[22a] S. Marija od Presv. Srca, *Moj bijeli dan,* str. 23.
[23] LG,11

[24] LG,3
[25] Didahe 9,1
[26] Iv 17,21—22
[27] Pavao VI, *Otajstvo vjere,* KS, Zgb., 1980, str. 67—68
[28] Ivan Pavao VI, *Večere Gospodnje,* 1

je nekada lebdio nad vodama, nad kaosom, stvarajući nove svjetove, i sada stvara nova sunca i nove zvijezde; stvara — po ovom Sakramentu ljubavi — raj u našim dušama: novo nebo i novu zemlju. Gdje je to novo nebo i nova zemlja? Onaj raj gdje vlada Bog — Ljubav. A tu Ljubav primamo po sv. Euharistiji.

»... Evo šatora Božjega među ljudima... On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima. I otrt će im svaku suzu s očiju...«[29].

Danas kada se želi sjediniti čovjeka na principima čistog humanističkog ateizma, ona nam je potrebna. Samo ona ima u sebi snagu besmrtnosti, snagu živoga Boga. Samo ona može da svlada u dušama i srcima očaj, da premosti provalije razdora, izazvane grijehom; da spasi od beznađa i bezdana propasti. Jer samo je jedan Bog, samo je j e d n a Ljubav, koja nam se u Euharistiji predaje.

Već Ignacije Antiohijski pokazuje Euharistiju kao lijek vjernicima, upozoravajući ih n a zlo od rascijepa: »Nastojte, kaže, služiti se jednom Euharistijom, jer jedno je tijelo Gospodina našega Isusa Krista ,i samo je jedan kalež u jedinstvu njegove krvi, samo jedan oltar, samo jedan biskup...«[30].

Samo ona afirmira, gradi i uzdiže... Samo se u njoj, djelovanjem Duha Svetoga, ljubav rađa i rascvjetava, a ljubav je zalog napretka, mira i svakog blagostanja; ljubav koja sjedinjuje srca. Pogledajmo što je sve ta Ljubav, plod Euharistije, stvorila u ljudskoj kulturi, znanosti i umjetnosti... Tolike zanosne katedrale, kao ushit i polet Najvišemu, Vječnoj Ljubavi!

Samo ta Ljubav ima u sebi zalog vječnoga života.

Samo ta Ljubav ima u sebi moć da svlada svako zlo, prokletstvo. Zato se ta Ljubav i utjelovila, nama *pokazala* i predala, da nas spasi od Smrti i nahrani u vrijeme gladi; da nas zagrli svojim božanskim životom i tako povuče u svoj velebni dinamizam ljubavi.

Primajući Njega, uranjamo u Njegove božanske dimenzije, u dimenzije Logosa. On nas posvećuje tim svojim božanskim životom, a po nama i sav Svemir. Po tome životu svi su naši čini podignuti u *vrhunaravni red:* ništa više nije profano, jer i profano ima svoju duhovnu dimenziju. Po Njemu sve je preobraženo, sve nosi na sebi znak Logosa, *znak — križa.* A gdje je križ — žrtva, tu ne može doći do sekularizacije, jer je Žrtva — Život ništi u samom korijenu. I danas ta Ž r t v a drži Svijet; čuva ga od moralnog rasula. I danas Krist prinosi Ocu svoje Tijelo i Krv — za naš otkup.

Papa Ivan Pavao II u svojoj homiliji mise *Večere Gospodnje* — 1980. kliče:

»Njegovo Tijelo bit će prikazano za nas. Njegova Krv bit će prolivena za oproštenje grijeha«.[30a] *Zato* nama po Kristu, koji je Alfa i Omega, predstoji samo put prema n a p r i j e d. Prema Obasjanom gradu, vječnom Jeruzalemu — Eshatonu, gdje ćemo s Njime slaviti *vječnu gozbu ljubavi;* gozbu Janjetovu... Kada će Crkva, njegova Zaručnica, biti sva ukrašena — po plodovima Njegova Tijela i Krvi — i bit će kao *vječni Jeruzalem,* što slazi u ljepoti Božjoj...

»... I vrata mu se neće zatvoriti danju, jer ondje noći — neće biti!«[31].

S. Marija od Presv. Srca,
u r e d n i k

[29] Otk 21, 3—4
[30] Ignacije antioh., Poslanica Filadelfijanima 4

[30a] Acta Apostolicae Sedis, Vat., N. 3/80, p. 282.
[31] Otk 21,10; 25

Sadržaj

Ova nova knjiga »Symposiona« zbori nam o Euharistiji, najvećem i najdivotnijem otajstvu Ljubavi.

EUHARISTIJA je spomen čin Posljednje Večere i Kristove žrtve na križu, Njegova spasiteljskog djela, po kojoj nam se primjenjuju plodovi Otkupljenja. Ona je sam Bog među nama, pod prilikama kruha i vina. Ali po pretvorbi — transupstancijaciji nastaje nova ontička stvarnost: od kruha i vina nastaje Tijelo i Krv Kristova, Njegova osobna prisutnost. Taj sakramentalni način Kristove egzistencije jest nadnaravan — stvaran. Proslavljeni Isus Krist u Euharistiji je potpuno prisutan.

To je veliko otajstvo ljubavi.

Po Njemu — Euharistiji — postajemo dionici božanskoga života. Mi se preobrazujemo u Onoga koga primamo; uključeni smo u beskrajni dinamizam Ljubavi. U nama se tada — po Euharistiji — preobrazuje i sav Svemir. Po Kristu — Euharistiji, koja je sakramenat jedinstva, mi se sjedinjujemo sa svim ljudima, koje On u svojoj ljubavi obuhvaća, tvoreći svoju Crkvu.

Euharistija je izvor vrhunaravnoga života, mira i ljubavi; snaga Crkve i Svijeta — zalog i stvarnost Vječnosti!